

„A keresztlevéllel átmehetett a határon, és jogosítványt is kapott”.

(Írásunk a 3. oldalon)

Hon- és önismeret

SZ űkebb hazám, Szekszárd egyik maradandó értékét és a haladás ügyét szemléletesen és szellemesen kapcsolta össze egykoron Garay János, a város költő szülője. Manapság mégis ritkán idézik ezt a négy sort: „Ha szekszárdi borral élne / Minden ember, mint te s én, / Nem rágódnék annyi hernyó / Nemzetünk szent törzsökén”. A megállapítás értékéből az idő sem koptatott el semmit, sőt, az utóbbi években egyre időszerűbbnek érezzük a szenvedélyes önismeretre buzdító szavakat. Talán, mert tudjuk, hogy soha nem volt ennyire fontos a helyes mérlegelés és értékelés.

E ljutottunk addig, amikor újra érezzük, a haza határai nem érdekek megvonta girbegurba vonalak, mert az igazi határok mélységben és magasságban, emberségben és magyarságban bennünk lehetnek csupán, s valóban bennünk is vannak. Sem féltés, sem bölcsesség nem elegendő már tevékeny szenvedély nélkül, amellyel végre örökösei lehetünk mindannak, ami már eddig is mienk volt, de valahogy mindig elmulasztottuk bejárni birtokunk ezernyi kedves zegzugát. Fontosabbnak hitt dolgunk után siettünk ott is, ahol meg kellett volna állnunk, el kellett volna töprengnünk.

K evesen oltották belénk, hogy amikor az útfélen felejtünk valamit múltunkból, ott hagyunk egy darabot magunkból, s elveszünk azoknak a jövőjéből, akiket még csak meghitt pillantásokról remélhetünk. Apránként teljesedett bennünk egésszé a szűkebb és tágabb haza, anyagi és szellemi mozaikokból építette föl önmagát, hogy végre igazán megérthessük: *a hon otthon*. Az a hely, amellyel csak együtt lehetünk nagyobb közösségek részévé, s önmagunk formálójává. Ahol, ha hazudunk, önmagunkat csapjuk be, s ha nem becsüljük a hétköznapiakon, az ünnep örömeit rontjuk meg.

SZ omorúság, de reménység is a hon- és önismeret dolgán eltöprengünk: a gyűtment nemtörődomség miatt elpusztult értékek és a féltő gonddal megóvott múlt emlékei egyaránt jellemzik az egész magyarságot. Nincs egyetlen falu, vagy város, ahol ne félszkelne belénk a rossz érzés, amiatt, ami nincs már, de gyakorta amiatt is, ami felépült. Sivár, lakótelepi képzelettel mennek végig gyermekeink a történelem koptatta utakon, nem érzik meg a sokszínűségben az értéket, nincs kedves utcájuk, házuk, s nem lépnek már arra az utcakőre sem, hogy ne feleljenek.

A t meg átjár bennünket a félelem, hogy eleget tettünk-e a magunk tehetsége szerint nemcsak a falakba épített, hanem a szellemben plántált magyarsággal? Babits Mihály ötven éve arra a kérdésre, mi a magyar, igazabb értéket egyetlen kijelentő mondattal is tudott éreztetni: „Petőfi, ki nem volt tiszta magyar faj, többet mond nekem erre nézve, mint az antropológusok összes koponyái”. Neki 1939-ben is éppoly természetes volt ön- és honismerete, mint legtöbbszörünknek ma sem, mert ma egyre inkább elfeledjük azt megkeresni, ami összeköt, s nem szétválaszt.

R ettenetes tréfája a sorsnak, hogy másfél évtized múlva Illyés Gyula éppen Szekszárd felé című versében írja le „a terhes kicsi nő” láttán: „Visz tovább egy népet: / eltakart / csempészárúképp hoz / egy magyart”. Milyen rejtett fájdalom lehetett ezt éppen neki leírni! Neki, aki jól tudta, hogy minden megértett és megőrzött jelkép remény az ellopott, elvesztett teljességre: magyarságra és emberségre. Neki, aki haláláig hitt minden részlet-nemzeti jelentőségében, egyetemességében. S ezért reménykednie kellett a mindennapi megmértetésben s a megmaradásban.

D erekas munka vár mindazokra, akik a mai magyarság önismeretét, honismeretét választják tanácskozásuk tárgyául. Önmagukat és a jövő lehetőségét is mérik, mert eljött az az idő, amikor már nem lehet, de nem is érdemes szebbet és többet mutatni a valóságnál, ezt viszont keservesen is kötelező megmutatni. Ha csupán ennyit elér a ma kezdődő Országos Honismereti Akadémia, akkor már abban is hinnünk kell, hogy talán nem is oly sokára Garayhoz hasonló hévvel, honszeremmel és bizodalommal szólhatunk ama törzsökön rágódó hernyók ellen is.

Töttös Gábor

67. Nemzetközi Szövetkezeti Nap

Egyforma jogot minden tulajdonformának

De földet vissza nem adunk!

Szűrös Máttyás, az Országgyűlés elnöke mondott ünnepi beszédet. Méltatva az összefogás jelentőségét, hangsúlyozta, hogy a mezőgazdasági, az ipari és a fogyasztási szövetkezetek munkája nélkül elképzelhetetlen népgazdaságunk, az ország jövője. A három nagy ágazatba tartozó szövetkezetek állítják elő a nemzeti jövedelem 24 százalékát, és több mint 1,2 millió embernek nyújtanak megélhetést. A szövetkezeti

mozgalom a gazdasági feladatok mellett jelentős társadalmi célokat is megvalósít.

Véleménye szerint ezekben a napokban a változások újabb fontos szakasza kezdődött. Cél: olyan jogállam megteremtése, amely mindenkorra véget vet annak, hogy a nép nevében, ellenében kormányozzanak.

Ezután a gazdaság piaci működésének néhány feltételére utalva kifejtette: meg kell

szüntetni az állami tulajdon uralkodó szerepét, helyébe a vegyes tulajdonú gazdaságnak kell lépnie, amelyben az állami, a szövetkezeti és a magántulajdon egyforma jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik. Nem fogadható el egyiknek a magasabb rendűsége sem, amint azt korábban — megalapozatlanul — sokan hirdették. A tulajdonformák felett egyetlen kritérium szerint célszerű véleményt mondani, ez

pedig az eredményesség, a társadalmi hatás.

Egyet kell érteni a szövetkezeti tagok többségének álláspontjával, akik határozottan elutasítják a szövetkezés válságáról, a föld reprivatizálásának szükségességéről nem ritkán hallható véleményeket. Nem a szövetkezés jutott válságba, hanem a szövetkezetekben uralkodóvá tett gazdálkodási gyakorlat.

Családi vacsora

Gorbacsov Párizsba látogat

Szovjet—francia csúcstalálkozó a hét nagy eseménye július első napjaiban. Mihail Gorbacsov, a Legfelsőbb Tanács elnöke kétnapos párizsi tárgyalásait ezúttal összekapcsolja egy fontos strasbourg-i kitérővel: szovjet államfő először mond beszédet a 21 országot összefogó Európa Tanács előtt. Ottani látogatása aláhúzza Kelet- és Nyugat-Európa közeledésének folyamatát, amelynek egyik jele, hogy az Európa Tanács állandó megfigyelői státust adott Magyarországnak és Lengyelországnak.

A szovjet—francia csúcstalálkozó programja jócskán eltér a hagyományoktól. A szovjet államfő háromszor találkozik Mitterrand francia elnökkel s köztük egy alkalommal Mitterrand párizsi magánlakásán, ahol csupán a két elnöki pár ül vacsorához.

A rövid, de dús program újító vonása mellett termé-

szetesen a fontos találkozók dominálnak: a három találkozás Mitterrand elnökkel, egy Rocard miniszterelnökkel, továbbá Jacques Chirackal, az ellenzéki RPR elnökével a párizsi városházán és Georges Marchais-val, az FKP főtitkárával.

Egy bizonyos: politikai közös nyilatkozat nem lesz, mint Bonnban volt.

Francia részről a tárgyalások legfontosabb témáinak az elnöki szóvivő a kelet-nyugati folyamatokat és közeledésüket, a leszerelési problémákat, a kétoldalú viszony további felfoldását és néhány világpolitikai kérdést — Közel-Kelet, Kambodzsa, Afganisztán, Angola, Kína, Namíbia — említett meg.

A szovjet—francia kapcsolat jelentősége az elmúlt években kétségtelenül vesztett viszonylagos jelentőségéből, mióta az NSZK és Anglia aktívabb lett az európai politika színterén.

Szovjetunió

Balügyek a belügyben

A sztálini önkény mintegy 47 ezer áldozatát rehabilitálták eddig a Szovjetunióban, miután 1987-ben az SZKP KB PB mellett működő bizottságot állítottak fel a korábban elmaradt rehabilitálási ügyek felülvizsgálatára — jelentette ki Vlagyimir Pirozskov, az Állambiztonsági Bizottság (KGB) elnökhelyettese.

Elmondta, hogy a KGB 1954-es megalakulása után aktívan kivette részét az „ellenforradalmi bűncselekmények” miatt elítéltek ügyeinek felülvizsgálatában, s 1954—61 között mintegy 700 ezer ártatlannul elítélt embert rehabilitáltak.

folytatás a 8. oldalon

Kína elretent

Tom Lantos Bush elnök látogatásáról

Nem kétséges, hogy az amerikai törvényhozás rövid időn belül jóváhagyja a Magyarországnak szóló gazdasági és kereskedelmi könnyítéseket, hangzott Tom Lantos, demokratapárti képviselő magyar újságírók között.

A képviselő jelentős szerepet játszik a két ország kapcsolatának fejlesztésében, a Magyarország számára kedvező törvényjavaslatok kidolgozásában és elfogadtatásában.

Lantos véleménye szerint a Bush-kormány taktikai hibát követett el, amikor közvetlenül az elnöki látogatás előtt terjesztette a törvényhozás elé a javaslatot, hogy az évenkénti hosszabbítás helyett öt évre adják meg hazánknek a legnagyobb kereskedelmi kedvezményt. A most adott eljárási szabályok szerint kétharmados többség volt szükséges a javaslat elfogadásához és az — jöllehet az indítvány nagy többséget kapott — nem volt meg. Bizonyosra vehető azonban, hogy a törvényhozás hamarosan megszavazza ezt a javaslatot, csakúgy, mint a magyarországi amerikai beruházásokat ösztönző OPIC-biztosítékokat. Bush elnök egyébként beszél majd a kérdéstről Budapesten, mondta.

lantos utalt arra, hogy egyébként a kínai fejlemények

— illogikus módon — elnyitelenül befolyásoltak képviselőket a magyar kedvezmények kérdésében, így elhangzottak érvelések, hogy a változások, lám visszafordíthatók. A vita azonban összességében igen pozitív volt, a legtöbb republikánus képviselő is támogatta a kormány javaslatát a Magyarországnak nyújtandó kereskedelmi kedvezményekre.

A képviselő, aki politikai pályafutása előtt a közgazdaságtudomány professzora volt, rámutatott: „nyilvánvaló, hogy a 150 millió dolláros amerikai költségvetési hiány közepette 1989-ben nem lehet szó új Marshall-tervről. Más korszakban élünk, de úgy hiszem, mégis sok minden történhet. Így az elnök, a párizsi csúcstalálkozón ösztönzi majd európai barátainkat és a japánokat, hogy vegyenek részt a Magyarországnak nyújtandó jelentős gazdasági támogatásban. A tény, hogy az amerikai kormány és a törvényhozás egységes szándéka Magyarország segítésére, a legfelső, fehérházi szintű biztatás bizonyosan nem marad visszhang nélkül: az amerikai üzleti, pénzügyi körök figyelnek és reagálni fognak”.

A hatalomvágy mindennél erősebb?

Egy ember elszegényedése sok oka lehet.

Hivatkozhat a balszerencsére, kárhóztathatja munkahelyét, az őt körülvevő társadalmi környezetet, a világpolitikai helyzetet, túlköltségek feleségét (férjét), esetleg szidhatja az árnyvált, hogy miért tartja olyan magas színvonalon az alkoholneműk árát.

A hiba azonban túlnyomórészt az emberben, belül van.

S mi a helyzet akkor, ha egy ország, egy társadalom lépi át a szegénységi küszöböt — felülről? Mire foghatja anyagi leromlását?

Tudom, hogy maga a kérdésfelvetés is sokakat bosszant, mert a régi politikai terminológia szerint az államkincstár azért üres, mert az állampolgárok zsebe tele van. Túl magas az életszínvonalunk, ezért minél jobban meg kell sarcolni őket, s akkor az államháztartás is automatikusan rendbe jön.

Hogy e vélekedés mennyire hamis, azt mindenki érezheti saját bőrén nap mint nap. Ha a magyar nép nem dolgozna annyit, az átlag-életszínvonalunk talán az etiópiai négerekét sem haladná meg. Ismeretesek a felmérések, melyek szerint egész Európában mi dolgozunk időben a legtöbbet, ugyanakkor az egy főre eső hivatalosan számolt bruttó nemzeti össztermékünk mintegy tízede Svájcénak, nyolcada a Német Szövetségi Köztársaságénak, és hatoda Ausztriáénak.

E tényekből két dolog következik: egyrészt hiába dolgozunk sokat, munkánk hatékonysága nem éri el az egyébként joggosan elvárható európai közép szintet — melyért nem a dolgozó rétegek a felelősök! Másrészt pedig az állampolgárok általában nem a munkahelyükön töltött átlagosan nyolc óra alatt használják ki igazán munkaejüket — tisztelet a szalag mellett, vagy a bányában, vagy egyéb módon nehéz fizikai munkát végző kivételeknek! — hanem a második-, harmadállásokban, a háztájikban, a gmk-ban, vgm-ban, és még isten tudja hol. Mindenütt, ahol adómentes, vagy az átlagosnál magasabb jövedelmet képesek realizálni.

S megmondom őszintén, ezért még kellőképpen el sem tudom őket ítélni, sőt. Az elején említett állami kifogásokban ugyanis abszolút nem volt hiány, sőt túltengést tapasztalhattunk. Először ugye azzal áltattak minket, hogy majd az új gazdasági mechanizmus mindent megold. Magyarország lesz a tejfel-mézzel folyó Kánaán. Hát nem lett. Következett az állandóan kárunkra romló cserearányra való hivatkozás, majd az olajárrobbanás volt az eredmény bűn, amiről persze először azt hitték és hangoztatták, hogy a hozzánk természetesen nem gyűrűzhet be.

Begyűrűzött. Később megint mi, polgárok lettünk a hibásak, mert aljas módon többet fogyasztottunk, mint amennyit megtermeltünk. Hogy ez egy gazdasági fellendülés motorja lehetett volna, az sajnos nagyjaink egyikének sem jutott soha eszébe. Hogy is várhattunk volna ilyet, amikor a nyolcvanas évek második felében érthettük meg azt, hogy az MSZMP KB gazdasági ügyekért felelős titkára — akin sok múlhat és múlik — végre tanult és értelmes közgazdász legyen!

Mikor már látható volt, hogy a költségvetés nem bírja a helytelen gazdaság- és társadalmi politika, és adósságaink okozta terheket, mi következett: a lakosság sokadiszori megsarcolása, a többi hibája mellett leginkább teljesítmény-visszatartó erejével ártó adóreform.

Kifogás és állampolgárellelenség intézkedés tehát mint látuk, akadt bőven, azt azonban soha nem tapasztalhattuk, hogy valaha valaki is kiállt volna a közvélemény elé, és elmondta volna, hogy ő, vagy ők mikor, miben hibáztak, mit tettek rosszul, mivel ártottak az országnak, ezért milyen hátrány érte őket, s hogyan lehetne helyrehozni az elrontottakat.

Az ország, a nemzetgazdaság pedig szépen csendesen, folyamatosan szegényedik tovább. Egyelőre sajnos senkinek

nincs komoly ötlete arra, hogyan lehetne egyszerre tartani jó adós létünket, tehát pontosan fizetni, s a már igen régóta szükséges, de most már valóban elengedhetetlen szerkezetváltást végrehajtani. Magyarul Magyarország válságból való kilábalásának menedzselésére nincs még terv sem. Igaz az már óriási haladásnak számít, hogy az ország vezetői is beismerik a válság tényét, hiszen nemrégiben még csak „válságra utaló jelekről” volt szabad beszélni.

Kitörésünkre való esélyeinket jócskán csökkenti az a körülmény, hogy azok az emberek, akiknek — többek között — köszönhetjük, hogy idejutottunk, még mindig vagy a hatalomban, vagy annak közelében vannak, de mindenképpen politikaformáló tényezőnek számítanak. Vagy éppen a hatalomba való visszatérésüket készítik elő. Lásd például Havasi, a volt KB-titkár esetét.

S ami a legfelháborítóbb mind közül: az elkövetkező választások ideje még ki sincs tűzve, de az MSZMP máris szavakban és tettekben azok megnyerésére készül, munkáját annak rendeli alá. Tehát ezzel mintegy beismerik azt, hogy számukra legfontosabb kérdés a hatalmon maradásuk, az országgal, és a gazdasággal meg majd csak lesz valami.

Rendkívül etikátlannak tartom ezt a fajta magatartást,

mert annak kell(ene) a legtöbbet tennie válságunk leküzdésére, aki azt előidézte. Az MSZMP fennen hirdeti, hogy vállalja a múlt hibáit a felelősséget, tehát azok kijavításáért mindent meg kellene tennie.

S hogy ezért nem tesz eleget, arra bizonyíték gazdaságunk számokban is kifejezhető romlása, külkereskedelmi mérlegünk szomorú állása, a szerkezetváltás halogatása.

Ellenérvként természetesen nem fogadhatjuk el a párt részéről, hogy nem ők, hanem a kormány tehet ezért többet, különösen most, amikor a Minisztertanács elnöke és egyik tagja is részt vesz a csúcstelevezetés munkájában. Ráadásul mindketten tagjai a PIB-nek is.

A kormánynak és az MSZMP vezetőségének együtt kell nekilátnia a helyzet javításának, mert különben az általuk előidézett gazdasági csőd következtében elsodorja őket a történelem.

Az emberek többségét ugyanis hidegen hagyja a kormányzópart neve. Arra vágyunk, hogy végre nyugodt békességben élhessünk, megfelelő életszínvonalon.

Megoldásképpen pedig más nemigen képzelhető el, mint a támogatások rövid távú, drasztikus mérséklése a vállalkozások számára megtehető mértékben — ennek érdekében záros határidőn belül a vállalkozási és a személyi jövedelemadó

mértékének jelentékeny csökkentése —, a gazdaságtalan vállalatok leépítése, a külkereskedelmi szintjének leszállítása a vállalatok és az egyének szintjére. A vegyesvállalatok, és a külföldi tőke komfortérzésének fokozására az államosítás tiltásának törvényi általi biztosítása, a bürokrácia leépítése, az államilag gerjesztett infláció megállítása. A tudományra és az oktatásra fordított szegénytelen alacsony összegeket pedig haladéktalanul emelni kell.

Már hallom is az ellenvetéseket, hogy mindezeket azért nem lehet teljesíteni, mert hiányzanak az ehhez szükséges pénzeszközök. Vissza kell kérdeznem: miért hiányoznak? Miért feneketlen a költségvetés, illetve méginkább az államháztartás szája, s főleg miért nem tudhatjuk, hogy mire fordították és fordítják az Országgyűlés megkerülésével az adófizetők pénzét?

Hogy finoman fogalmazzak: kérjük, hogy a kormányzópart legelőször is a fenti kérdésekre adjon választ, és tegyen meg mindent hazánk helyzetének jobbításáért, s csak másodlagos kérdésekként kezelje a választásokot. Még taktikaként is ezt tartanám a legjobbnak.

Különböző tényleg kínos meglepetés érheti a jövő évi voksoláskor. S főleg: hogy ne szegényedjünk tovább!

Wagner Dezső

Gorbacsov a nemzetiségekről

„Súlyos idők várnak ránk”

Az ország egészét érintő és foglalkoztató nemzetiségi kérdésekről szól a Szovjetunió közvéleményéhez szombat esti televíziós és rádió beszédében Mihail Gorbacsov, az SZKP Kb főtitkára, a Legfelsőbb Tanács elnöke. — A nemzetiségi problémák helyes megoldásától függ az emberek nyugalma, az átalakítás, egész államunk sorsa — kezdte beszédét a szovjet vezető. Nem hagyhat nyugodni bennünket, hogy az utóbbi időben itt-ott türelmetlenség üti fel a fejét, konfliktusok robbannak ki nemzetiségi alapon. Mindezek sok esetben súlyos emberi tragédiákhoz is vezetnek. Nem lehetünk közömbösek, részvételek azok sorsa iránt, akik megszokott

otthonukat, családi fészkeiket kénytelenek elhagyni. A menekülők között nagyon sok az idős ember, a nő, a gyermek — tette hozzá Gorbacsov. — Ha nem sikerül a különböző nemzetiségi villongásoknak véget vetni, súlyos idők várnak ránk, s ezt minden nemzetiségű állampolgárnak fel kell ismernie.

A szovjet vezető a helyzet megoldásának három kulcskérdését sorolta fel. Elsőként arra utalt, hogy a szovjet társadalomban minden ember — nemzetiségi hovatartozásától függetlenül — az egész országban bárhol egyenjogú állampolgárként élhessen. A nemzetek és nemzetiségek egyenlősége egyben az emberek egyenlőségét is jelenti. Ahol ez nincs

meg, ott újabb drámai helyzetekkel kell számolni.

Másodikként a szovjet vezető azt az elvet emelte ki, hogy a problémákat csak akkor lehet megoldani, ha minden nép biztonságban érzi magát saját otthonában, saját földjén. Ez feltételezi a társadalmi és gazdasági fejlődést, a nyelv és a kultúra kibontakozását, az ősök földjének megőrzését.

Harmadik kulcskérdésként a LT elnöke emlékeztetett az évekkel ezelőtt megkezdett radikális reformra, amely politikai és gazdasági változásokat foglalt magában, s hangsúlyozta, hogy jelenleg mély változások váltak szükségessé a szovjet föderáció felépítése tekintetében is.

Az Új Szó a régi hangon

Sokatmondó sántikálás

Első számú politikai ügyvé vált Csehszlovákiában az a petíció, amelyet ismert művészek, ellenzéki személyiségek és egyszerű állampolgárok írtak alá, közöl kétezeren, s amely egyebek között mély rendszérbeli változásokat követel az ország vezetőitől. Szombaton a petíció elleni kampányban felbukkant Bős—Nagygyáros is. A Rudé Právo, a pozsonyi Pravda és Új Szó pénteken rendkívül éles hangú kommentárban ítélt el a felhívást, s azt ugyanaznap a legfelsőbb pártvezetés, a CSKP KB elnöksége is megbélyegezte, majd pedig pénteken este a csehszlovák te-

levízió fő híradásában visszavetért az ügyre, bírálva a „Néhány mondat” című petíciót.

A Rudé Právo kommentárja szombaton „Miben sántikálnak?” címmel jelent meg. A lap hangoztatta: a felhívás lényege abban fogalmazható meg, hogy az ellenzéki csoportok csehszlovákiai átalakítás és demokratizálás folyamatát akarják megzavarni.

A csehszlovák pártlap a bős—nagygyárosi vízlépcső-ellenes magyarországi mozgalom hatásának tulajdonítja azt, hogy az ellenzéki petícióban szerepel a követelés: haladé-

talanul terjesszék a szakértők és a közvélemény elé sokoldalú megvitatásra a nagyszabású, ökológiai hatású létesítmények terveit. „Nyilvánvalóan a dunai vízlépcsősorrendszer elleni magyar mozgalom visszhangjáról van szó ebben a követelésben. Ez valójában bizalmatlanságot fejez ki a csehszlovák, a magyar és más külföldi szakemberek, tudósok, szakértők százaival szemben, akik éveken át sokoldalúan foglalkoztak a létesítmény különböző problémáival, energetikai, vízgazdálkodási, ökológiai és biológiai vonatkozásaival” — olvasható a kommentárban.

A hatok és a hatalom

Mi néz ki Manescunak

A román hatóságok nemrég adtak bizonyos írásos felvilágosítást Corneliu Manescu egészségi állapotára és lakóhelyére nézve a bukaresti francia és NSZK nagykövetségének. A francia külügyminisztérium közleménye nyilvánosságra hozta, hogy a két nyugat-európai ország bukaresti nagykövetségének közös megkeresésére válaszul a két nagykövetség nemrég kapott egy-egy levelet Manescutól. Ezek „fontos információkat tartalmaznak Manescu helyzetéről”, de a francia külügyminisztérium úgy találta, hogy a „levél szerkesztésének körülményei homályosak”, Mivel a két kormány így nem tartja megnyugtatónak a közlést, „a két külügyminisztérium kívánatosnak tartja a személyes találkozást Manescuval” és erről a kívánságról értesítette a román kormányt. A román hatóságok mindeddig nem teljesítették a kérést.

Corneliu Manescu egykori román külügyminiszter, az ENSZ közgyűlés egyik ülésének elnöke és volt párizsi nagykövet egyike volt annak a hat magas rangú román politikusnak, akik áprilisban közös levelet intéztek Nicolae Ceausescu román elnökhöz és több ponton keményen bírálták politikáját. Ezután aggasztó hírek szivárogtak ki a hat volt politikus elleni rendőri megtorlásokról.

Walesa azt mondta

Csakis Kiszczak

Lech Walesa, a lengyel Szolidaritás szakszervezet elnöke úgy véli, hogy Czeslaw Kiszczak belügyminiszter nagyobb eséllyel pályázhatna az ország államfői posztjára, mint Wojciech Jaruzelski tábornok, a LEMP KB első titkára. Walesa a lengyel parlament épületében nyilatkozott az ott összegyűlt újságíróknak mielőtt részt vett volna a szolidaritás képviselői csoportjának ülésén. Jaruzelski a

LEMP KB péntek esti ülésén jelentette be, hogy vissza kíván lépni a jelöltségtől, és maga helyett Kiszczak tábornokot javasolta.

A LEMP vezető testülete a kérdésben még nem hozott döntést. A tervek szerint a Szolidaritás képviselői csoportja most kell megvitatni, hogy milyen álláspontot helyezkedjen az államfői tisztre jelölt politikus személyét illetően.

Kim Ir Szen kibírta...

Ez a VIT üt, vág?

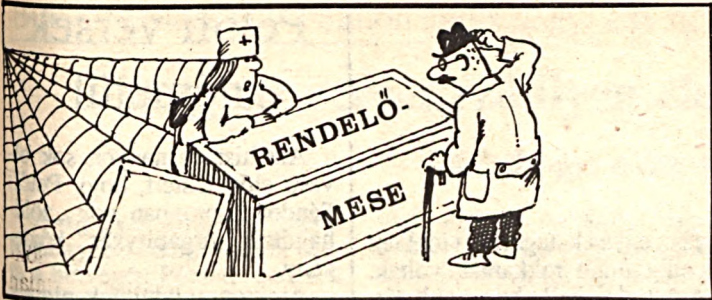
A biztonsági erők és fiatalok között lezajlott incidensek zavarták meg a XIII. Világifjúsági és Diáktalálkozó hivatalos megnyitóját szombaton a phenjani Május 1. Stadionban.

150 ezer ember töltötte meg színlüdig a sportlétesítményt, ahol a szigorú és hosszán tartó belépési eljárás ellenére rendkívül jó hangulat uralkodott. Az alig 15 ezernyi vendéget már egy órával a nyitány előtt hatalmas és jól szervezett koreai szavalókórusok vonták be a hullámzó tömegjétekba. A VIT delegációk sorában csaknem legutolsóként vonult be a magyar küldöttség.

Az ünnepség rendkívül monumentális és szemkápráztató első két óráját követően Kim Ir Szennek, a KNDK elnökének beszédét váratlanul tiltakozó fütty, kiabálás zavarta meg. Szemtanúként a színpompás előképek, táncjelenetek, a magasba kúszott fel a fesztivál-zászló s a záróképekben fellobbant a szolidaritás, béke és barátság lángja.

dötség mögött. A nézőtérrel elhelyezkedő több ezer szürke öltönyös biztonsági ember közül többen azonnal rávetették magukat a feliratra.

Az incidens után távozni kívánó három dán fiatal még a nézőtérrel újból megrohanták, és ezúttal már ütések is csattantak az olasz delegáció személtárára. Az olasz fiataloknak egységes kivonulási szándékkal sikerült megakadályozniuk, hogy a dán résztvevőket erőszakkal eltávolítsák az ünnepség színhelyéről. A történetet több tucat fotós és filmes is rögzítette. A nyilvánosság nyomása alatt a biztonságiak helyükre kísérték a bántalmazott dánokat.



A város szélén áll egy épület, vagyis már nem a szélén, hanem a közepén — mert körülépítették. Sok ember jár-kel benne naponta, sőt még vidékről is beutaznak a kíváncsiságra. Akadnak olyanok, akik sikerrel koronázhatják napjukat, de előfordul, hogy dolgavégezetlenül tér haza a próbálkozó. Ilyenkor persze kígyót-békát kiált, szikrákat szór a szeme és joggal dohogja: „ne rajtam próbálják ki a reformot”. Dehát olyanok vagyunk mi, hogy ami ki van írva, azt minek olvassuk el hiszen úgyis elmondják. Amattól, ha elmondják, még nem biztos, hogy igaz is. Mindent elkövetünk, hogy a zsúfolt, túlterhelt házban valahova bejussunk. Ha ide nem — hát oda, ha oda nem — akkor amoda, ha amoda sem — akkor bárhova, csak már bemehessünk valamelyik ajtón.

Induljunk el talán fentről lefelé, esetleg lentől felfelé? Vagy mégis inkább középről, a földszintről? Igen — ez jó irány, hiszen innen két út vezet, az egyik lefelé, a másik felfelé. Dehát a földszintre is lépcső vezet felfelé, tehát ez már emelet, és az alagsor a földszint? Hogy is van ez? Egy kicsit összekeveredtem. Talán, ha tótágot állnék, akkor az emelet lenne az alagsor, s e mellett hosszú alagsor?

Szóval nem vagyunk tisztában alapvető fogalmakkal. Etázs, tritázs, dekoltázs. Ezek a

csalafinta építészek összekuszálták a megszokott rendet. Nem tudjuk már azt sem, hogy a fölszint 20. ajtót ne a negyedik emeleten keressük, mert olyan nincs, és nem azért, mert lezárták a lépcsőt, hanem azért, mert meg sem építették. Mivel egyre több ember keresi a második emeletet, el kéne gondolkodni azon, építsünk-e? És ha az a csekély összeg a rendelkezésünkre állna, akkor vajon mit is tegyünk oda? Sörözőt? Hát persze, amíg a tömeg várakozik, hörpint egyet, és jót falatozik a frissen sült kolbászból. Még gazdaságos is lenne, hiszen egyből kiderülne, hogy volt epekö — nincs epekö. Nem kéne annyi röntgenfilmet és kontrasztanyagot pazarolni, ráadásul a páciens helybe is jönne. Miközben orvosok gondosan göngyölgetnék a káposztát, percnként végigpásztáznák gyógypillantásukkal a folyosót. Tiszta klinika! Milyen meghitt lenne e légkör, megszűnne a beteg — orvos közötti feszélyezett kapcsolat. De akkor már hangszóró és mikrofon is kéne, hogy mindenkit megtaláljon a személyzet. Nem, ez nem jó, talán kaphatnának a portán egy hordozható telefonkészüléket, és akkor már a rendelőbe se kellene bemenni. Mindenki külön telefonszámot kapna, amit napról-napra számítógép vezérelne.

folytatás a 6. oldalon

Francia tévések filmet készítettek Csernobilban. A katasztrófa harmadik évfordulóján jártak ott. Filmre vették az elhagyott házakat, a kiürített vidéket. S azokat, akik most is a közelben laknak, az erőműben dolgoznak. Lakhelyüktől az atomerőműig sivar tájon viszi őket végig megállás nélkül az autóbusz, melyet lemosnak, radioaktivitást mérő műszereikkel körüljárják a katonák, mikor elhagyja a kiváltképp veszélyesnek nyilvánított övezetet.

Ilyen műszerekkel ellátott kapun haladnak át a munkások ebédszünetre menet, munkából jövet. Egy terem közepén áll ez, olyan, mint a repülőtereken a biztonsági ellenőrzésre szolgáló kapu, mely a fémtárgyak érzékelésekor megszólal. Fölszív ez is, ha sugárzást észlel. Érzékeny eszköz tehát, de hogy beállítva miként van, nem derült ki. Mindenesetre olvasom, hogy a radioaktív szennyezettség megengedett szintje, vagyis az államilag kiszabott értékű sokszorosan magasabb például Csehszlovákiában, mint Ausztriában. Mutatja ez, hogy Európa keletévé lett felén az emberi szervezet daliású amatőr helytörténész. Az élet furcsasága, vagy talán a középkelet-európai történelem jellegzettsége, hogy éppen idegenből kutatja valaki a magyar község múltját.

vezet. A többiek 1724 óra az egész évszázadon át érkeztek — mondja Teufel Ferenc, a Stuttgart környékén élő mágocsi származású amatőr helytörténész. Az élet furcsasága, vagy talán a középkelet-európai történelem jellegzettsége, hogy éppen idegenből kutatja valaki a magyar község múltját.

— Gyerekkorom óta érdekel ez a téma, itt jártam elemibe és polgáriba, nagyon szerettem a történelmet. Sokat hallottam a magyar népről, de nem hallottam semmit a németekről. Ezért kezdtem el utánajárni Pesten, a baranyai, tolnai, a bécsi és német levéltárakban. 1800-ig jutottam el a falutörténetben, a találkozóra kellett volna megjelenie.

Akkor még nagyobb örömmel tért volna vissza szülőhelyére.

— A soproni határon egy fiatal határőr megkérdezte: „Mennek haza Mágoocsra?” Mire mondom neki: „Nem, onnan jövünk.”

CSERNOBIL

szennyezettek semmiképpen sem lehetnek, mert távoli helyről szállítják ide, a konyhán pedig szigorúak az egészségügyi-biztonsági előírások.

Miután a napot így végigkötötték a lehetséges helyeket bejárták, az esti órákban filmvetítésre mentek a tévések is. Zsúfolt nézőtér előtt vetítették le a filmet, amelyet készített itt három éve egy rendező, lévén épp Csernobilban a katasztrófa bekövetkeztek. Másutt, így mondták, nem is vetítették ezt a művét. Közönsége egyszerű és értő emberekből állott. Érzékeltek és értékelték minden tudákos magyarázat nélkül egyik-másik képsor mélyenszántó és abszurd humorát. Nagyidai kacaj hullámozott végig a termen például akkor, amikor feltűnt előttük a vésznon és emlékeztükben a bajelhárító osztagok egyik-másik tagja. Talpig védőöltözetben, úrhajósokat idéző hermetikussisakban lépdeltek ezek végig az utcán. Köröttük, derűs tavaszi napok voltak azok, könnyű ruhában jöttek-mentek az aszszonyok, ingujjas férfiak, s éppúgy megbámulták őket csodálkozva, mint a járdaszélen, parkban hancurozó gyerekek. Látnivalóan nem tudták még mire vélni az egészséget, gondolhatták akár maskarádénak is.

A föltámasztott látvány hatását másnap rögzíthették a tévések. A szakácsnő kereste föl őket, és beszélt velük újból. Ezúttal nem az étkezdeben, hanem valamilyen helyiség azonosíthatatlan falfelületén. Kisírt szemek karikás volt az alvatlanságtól. S könnyei eleredtek ismét, áztatták fiatal és kövér arcát. Könnyeivel bugyogtak elő a szavai. Úgy élünk itt, mint a pestisbetegek, mondta; mint akiknek már úgyis minden mindegy; amit pedig a kintinban felszolgál, azt csak kissé távolabb s az egyik erősen sugárszennyezett helyen tenyész-tik, termelik, és onnan hozzák. Neki s a kétezernyi embernek, aki hozzá hasonlóan naponta munkába áll a tiltott övezeten, a harminc kilométeres sugarú körön belül.

További evakuálásra ezen a körön kívül is sor került majd, három évvel a katasztrófa után: mintegy húsz belorusz falut februárban ürítettek ki Csernobiltól kétszázötven kilométerre, egy áprilisi TASZSZ-jelentés szerint pedig az Orosz SZSZK egyik körzetében, százötven kilométerre Csernobiltól, a sugárszennyezettség háromszorosa a megengedett maximumnak. (A Pravda még márciusban közölt térképet, je-

lölve az érintett ukrán, belorusz és orosz vidékeket, vagyis szótlan, foltszerűen Csernobiltól messze fekvő tájakat.) Magát a lezárt övezetet májusban kereste föl szovjet s külföldi szakemberek egy csoportja. Te-repszemlét tartottak, az ott folyó tudományos megfigyelések felől tájékoztak. Ezek sokmindentől nyújthatnak értékes információkat, mert, mint az útról beszámoló tudósításokból megtudtam, a fenyőfa például majdnem olyan érzékeny a radioaktivitásra, mint az ember: halálos adagja hatszáz rem (az emberé négyszáz), a paradicsomé viszont harmincezer.

Olyan ez az egész, mint egy hatalmas laboratórium, mutat végig városán Pripjaty tanácselnöke. Ő ott maradt egyedül a kiürített városban. A hónap nagyobbik részét ott tölti, aztán elmegy kis időre, „pihenteti” a szervezetét, mondja, és visszajön újból. Ez a város az enyém, nem tudom itthagyni, magyarázza a francia tévéseknek, s kalauzolja őket végig a kihalt utcákon, házakon, kerteken. Kezében Geiger számláló. Amíg él, azzal jó és megy. Egy fa törzséhez tartja: a folyamatosan járó műszer meglódul erre. Csak általa érzékelhető okból teszi ugyanezt hirtelen a város egyik pontján. Ezen a helyen öt percnél hosszabb ideig semmiképp sem maradhatunk, tájékoztatja akkor tárgyilagosan a vendégeit Pripjaty lakója.

Zirkuli Péter (Párizs)

Német nemzetiségiek negyven év után

„Az ember ott van otthon, ahol szeretik”

Nem Mágoocsra megy, onnan jön...

— Az első okmány, amelyben Mágoocsot említik, egy 1251-ből származó végrendelet. Ezt követően egy 1333 körüli iratban a pápai titkos levéltárban bukkan fel a ba-

ranjai falucska neve. Az első telepések egyébként a szomszéd megyékből beáramló magyarok voltak 1719-ben csak egy német család főt ismertünk, Albert János ne-

vezet. A többiek 1724 óra az egész évszázadon át érkeztek — mondja Teufel Ferenc, a Stuttgart környékén élő mágocsi származású amatőr helytörténész. Az élet furcsasága, vagy talán a középkelet-európai történelem jellegzettsége, hogy éppen idegenből kutatja valaki a magyar község múltját.

— Gyerekkorom óta érdekel ez a téma, itt jártam elemibe és polgáriba, nagyon szerettem a történelmet. Sokat hallottam a magyar népről, de nem hallottam semmit a németekről. Ezért kezdtem el utánajárni Pesten, a baranyai, tolnai, a bécsi és német levéltárakban. 1800-ig jutottam el a falutörténetben, a találkozóra kellett volna megjelenie.

Akkor még nagyobb örömmel tért volna vissza szülőhelyére.

— A soproni határon egy fiatal határőr megkérdezte: „Mennek haza Mágoocsra?” Mire mondom neki: „Nem, onnan jövünk.”

Sokan most jártak a szülőfaluban először az 1947-es kitelepítés követően. Megható és torokszorító találkozás volt ez a zömében NDK-ba, kisebb részben az NSZK-ba kényszerült, de Kanadába, Paraguayba is sodródott mágocsiak számára. Múlt héten, pénteken kezdődött az öt napos német nemzetiségi találkozó a községben. Most, első alkalommal várták az idegenbe szakadt rokonokat, ismerősöket és a gazdag programra, a viszontlátás reményében közel hétszázán érkeztek a baranyai faluba. A faluval, Baranya megyével ismerkedtek, a nagymányoki hagyományörzők műsorát tapsolták végig, az Ibolya völgyben bort kóstoltak és minden napot német nyelvű szentmisével kezdtek. Az istentiszteletet szombat reggel Hirth Vilmos, a Paraguayban élő misszionárius, püspöki helynöke tartotta.

— A szüleimet kidobták a házukból, én akkor Pannonhalmán



Kaláccsal kínálják az Ibolya völgyben a hazalátogatókat.

volтам iskolán. Misszionárius akartam lenni, 56-ban ezért elmentem. Valahogy úgy veszi észre az ember, hogy nem elég a hitet a szívében megőrizni, azokra is gondolni kell, akik nem tudnak Krisztusról, nem ismerik az evangéliumot és életüknek sokszor nem látják értelmét. Fialtam voltam és arról álmodoztam, nemcsak a hitet fogom hirdetni, hanem egy kultúra hordozója is vagyok — valami földöntúli mosollyal, szuggesszióval beszél belső küldetéséről.

— Önként mentem 56 novemberében, amikor láttam a forradalom sorsát, hogy nincs semmi kiút. Az „Isteni ige” társaságának szemináriumában Mödling bei Wienben voltam 60-ig, amíg pappá szenteltek, megkaptam az ausztriai állampolgárságot és a paraguayi missziós kinevezésemet. Egy évig Münchenben dolgoztam, ez gyakorlóév volt és 1961-ben 21 napi hajótútn Buanes Airesbe érkeztem. Innen repülővel Assuncionba, Paraguay fővárosába küldtek, majd azt hittem, Encarnassionban a világ legutolsó falucskájában járok. Nem volt egyetlen aszfaltos út, nem volt villany, folyóvízről nem is álmodhattunk, több volt a por, a bolha a szenny. Nagy sze-

génységben éltünk, de mindenért kárpótolt a paraguayi nép szeretete, a papok iránti tisztelete. Paraguayban az 1600-as évek elején a jezsuiták összefogták az óslakosságot, hogy megvédjék a spanyol kizsákmányolás ellen. Vallásos nevelést kaptak, még harminc éve a lakosság kilencvenkilenc százaléka katolikus volt. Ha azt mondták paraguayi, azt is mondták, katolikus. A keresztlevéllel átmehetett a határon, vezetői jogosítványt kapott, mert, ha katolikus, jó ember. Azt tartják, hogy az Isten, a minde- nek teremtetője itt hagyott a földön egy embert, hogy láthatatlan szeretetét láthatóvá tegye. A pap az istenke, vagy a kis isten, így is tisztelik.

Karizmatikus egyéniségevel a hallgatót megbabonázza, sorolja a leánygyermek gyermekeinek felállított bölcsőjét, a süketnéma intézetet, a nyúlászú gyerekek operációját, a katolikus egyetemet, a lelkigyakorlatos házat, amin soha nincs szabad hely és legújabb gyönyörű feladatát, az öreg otthonát. Ithon volt, mondja, de hazamegy. Hiszen az ember nem ott van otthon, ahol a lakása, hanem ott, ahol szeretik.

K. Zs. fotó: Kapfinger András



A Stuttgart mellett élő Teufel Ferenc (jobbról) írja a falu monográfiáját.



A misszionárius Hirth Vilmos (balról a második) és a hazai, hazatérő rokonság.

Ürgecsemege és fenékvizit

Majdnem agyonverték Keményfi Bélát, mert nem tudott oroszul

Fölraktak — dívánnyal együtt — egy tehergépkocsira. Fejemet letakarták, s mellém ült egy katona. Örökké őriztek, nehogy megszökjek. Föülni sem tudtam, nemhogy szökni. Egy alkalommal, amikor megálltunk, hallom, hogy a kisgyerek mondja: „Nézd, apuka, halottat visznek”. De nem szólalhattam meg. Mert akkor őket is, meg engemet is kinyírták volna. Az állomást kiürítették, amikor a távozó alakulat — engem is velük vittek — távozott. Mint később megtudtam, az volt a 113-as Lenini Gárdahadosztály.

Minden egyes vagontalpfán való döccenést éreztem. Zaporozsba több, mint egy hónapig tartott az út... Ott egy iskolába vittek be. A katedrán három katona ült. Az egyiknek arany parolinja volt, a másiknak „T” betűje, a harmadiknak semmije. Néhány szót váltottak egymással, majd fölém álltak — én hordágyon feküdtem — és egyik azt mondta: „Na rabótu”. Ez volt az első orosz kifejezés, amit megtanultam. Azaz munkára.

Bekerültem a zaporozsei börtönbe. Majdnem agyonverték, mert nem tudtam oroszul. De nem a katonák, hanem a rabok ütöttek. Ott csak köztörvényesek voltak... Egy kis teremben 32-en voltunk. Volt köztük tüdőbajos, szifilisz, béna... Mindössze négy vaságy volt. Akiknek ott nem jutott hely, azok a betonon feküdtek. Volt ott egy fiatalukrán fiú, aki tudott vagy negyven szót németül. Gondolom, a megszállás

alatt tanulta meg. Ő kérdezte, ki vagyok és miért kerültem oda. Elmondtam. Ezután megváltozott körülöttem minden. Mint „politikai” tiszteletet élveztem a köztörvényesek előtt, mert szembe szegültem a hatalommal. Aki addig rugdosott, az szólt a doktornőnek, hogy hozzanak be nekem egy ágyat.

Ebben a börtönben másfél évig voltam... Egyszer embervásárlók jöttek a légerekbe. Megnézték az emberek fenekét, s akinek még jobb volt a húsa, azt vitték dolgozni. De csak az öt éven belül elítélteket. Akik többet kaptak, azok a Távol-Keletre mentek. Engem nem vittek, mert rólam gondoskodni kellett... Egyszer jött be az ügyész és kérdezte:

— Te még nem döglöttél meg?

— Te hamarabb megdöglesz, mint én — válaszoltam.

Erre felmutatta mindkét kezét, azaz a tíz ujját. Ez azt jelentette, hogy tíz évet kaptam. Másnap egy másik légerbe vittek. Ez 1949 nyarán volt.

En már Zaporozsban meguntam, hogy nem tudok kimeni a levegőre. Ebben a mezőgazdasági légerben varrtam egy vánkost a fenekem alá, s a kezemmel taszítva magamat — jártam kint. Képzeld el, így jártam el a latrinához... Hogy milyen volt? Az leírhatatlan. Ezt még a könyvemben sem tudtam visszaadni...

Tehát ott, Szofiévában — olyan Baracska szerű mezőgazdasági tábor —, megismerkedtem egy ukránnal, akinek az volt a feladata, hogy az ürgeket

öntse ki. Ez megnyúzta és kibelezte az állatokat, majd megfőzte azokat és tűz régi rubelért árulta a légerben. Az oroszoknak volt pénzük, mert ők csomagot és pénzt is kaptak otthonról. De nekem? Egyetlen levelem nem jutott el édesanyámhoz... Az ukrán azért adott az ürgekből... Az izre nem emlékszem. De hús volt... Hús volt! Nagyon nagy dolognak számított. Még a csontjait is leszopogattam. Akkor nagyon jó volt.

Ez az ukrán hozott össze egy rab bognárral is, aki csinált nekem egy mankót. Akkor hús éves voltam. Gondolhatja, mindent megpróbáltam, hogy fölállhassak az ágyból. Rettenetes sebeim voltak az állandó fekvéstől... melyek nyomtalanul nem múltak el. Szóval megpróbáltam a mankóval, de elvágódtam. Nagyon legyengültem. Annyira lefogytam, hogy a kórházból egy fiatal nő csak úgy elszaladt velem a kétszáz méterre levő fürdőbe. Így, a karjába kapott. Képzeld el, hogy néztem ki. Nem volt kenyér... olajpogácsát adtak. Két embernek akkorát, mint ez a hamutartó. Olyan kemény volt, hogy kalapáccsal vertük szét. Néha három szem sós halat is kaptunk.

A tábor parancsnoka azt mondta, hogy aki nem teljesíti a munkát, nem kapja meg az alapfajadagot. A munkások közül sokan képtelenek voltak megfelelni az „elvárásnak”. Kiűzték a vérhas. Esténként a brigádok a vállukon hozták a halottakat. A táborban élő 1200

ember közül naponta 38—40-en haltak meg. Képzeld el! Én meg szorulásos voltam. A hatalmas barakkban százan voltunk, a négyes priccsek hatan feküdtünk. Minden negyedik priccsnél volt egy kübli. Alig fértek hozzá. Ebben az időben a betegek alsónadrág nélkül voltak, hogy annak letolása se jelentsen idővesztést... Aztán félrevezették a tábor.

Hogy mozogni tudjak, kitálaltuk a bognárral, csinált egy kismankót és a térdeimen fogok járnai. És sikerült! Egy napon a tábor politikai tisztje meglátta, hogy járok. Két nap múlva szóltak, csomagoljak. A holmijaimat adjam le, megyek etapra. Két hónapig utaztattak Dnyepetrovcsk, Harkov, Gorkij, Kirov, Vorkuta... Amikor megérkeztem az Északi Sarkkörön túlrá, úgy láttam, hogy az egész világ hóból van. Egyébként abba a légerkörzetbe negyvenkettőt vittek. Nagy nehezen lemásztam a lépcsőn... hát nem látszottam ki a hóból. Egyetlen katona várt bennünket, meg negyven fokos hideg. Mi meg vászoncipőben, vászonruhában, sapka nélkül. Mondtam a katonának — akkor már tökéletesen beszéltem az orosz, nem is tudták, hogy magyar vagyok, hanem „földinek” hittek — én nem tudok a hóban járnai mankóval. Küldtek egy rénszarvas szánt, arra fölkecmeregtem és vittek a gyűjtőbe. Ott kaptunk egy meleg levest és elosztottak bennünket légerekbe.

En Zimkára kerültem, ahol csak tíz dolgozó brigád volt,

azaz egyes kategória, a többiek pedig mind rokkantak voltak. Azt tudni kell, hogy akit tíz, vagy annál több évre ítéltek el, az Ukrajnában nem maradhatott. Volt ott egy német barakk... Azt mondta nekem az abban lakó erdélyi zsidó orvos, „Béla, ha beszélsz németül, befogadunk oda, mert itt már nehéz fiúk vannak.” Tudja, hogy került oda ez az orvos? A moszkvai „Kossuth adó” a fronton rendre mondta, hogy gyertek át, satöbbi, satöbbi. Erre egyik éjszaka ő is átküszött. Elkapták, azt mondták rá, hogy német kém. Tíz évet kapott. És ez a szegény zsidó ember a légerben halt meg...

Nem akarok hosszabban időzni az úgynevezett nehéz fiúknál, de ott naponta négy-öt embert gyilkoltak meg egymás között ezek az elítéltek. Nem számított... Ha valaki meggyilkolt valakit, újra elítélték, amit előtte már leült, azt figyelmen kívül hagyták és újra kezdte. A köztörvényesek jobban érezték ott magukat, mint a civil életben. Például az én brigádvezetőmnek hiányzott a jobb keze, mert saját magának levágta, hogy ne kelljen dolgoznia. De bal kézzel úgy keverte a kártyát, mint annak a rendje... és olyan trükköket tudott csinálni egy kézzel, hogy eleinte csak ámulunk. Ez az ember valamikor három évet kapott, de már huszonegyedik éve ült...

Hát ilyen emberek között voltam. Jórészt.

(folytatjuk)

Lejegyezte: V. Horváth Mária

Petőfi versek németül

Azt hiszem nagyon sok olvasó előtt ismert, hogy Petőfi Sándor Sopronban volt „zöldhajtokás, sárgapitykés” közlegény.

Amikor ott üdültünk, elmentünk az evangélikus templomba, hogy meghallgassuk az orgonahangversenyt. Ezután mondta el az idegenvezető.

Annak idején a soproni lutheránus templom papja Szilváziából származó volt, aki ugyan magyarnak vallotta magát — Kolbenheyer Mór — ennek ellenére törve beszélt a magyar nyelvet.

Egy alkalommal Petőfi Sándor is meghallgatta prédikációját, majd utána azt mondta a lelkésznek:

— Kár, hogy ilyen nagy tudású, különben jó szónok törve beszél magyarul.

Ezt a pap úgy a szívére vette, hogy hihetetlen akaraterővel nagyon rövid idő alatt tökéletesen megtanult magyarul.

Petőfi egy alkalommal ismét meghallgatta prédikációját és a pap szép magyar beszéde annyira megtetszett neki, hogy az istentisztelet végével a templomajtóban várta a papot, majd átölelte és így szólt:

— Nagyon örülök, hogy gyönyörű szép magyar szavakkal mondta el prédikációját.

Majd átnyújtotta neki egy kötet versét és arra kérte, hogy azokat fordítsa le németre. A lelkész meg is tette és később még Arany János Toldi-ját is ő fordította le németre, mely fordítások a legjobbakkal közül valók.

Kiss József

Tolna megyei erdélyiek találkozója

A távoli szülőföld összetart

A szervezők bizakodók voltak, de talán őket is meglepte, hogy mennyien jöttek el. A Tolna megyében élő, ide telepedett erdélyi magyarok közül kétszáz nevet és címet tudtak összeszedni, így az itt élők első megyei találkozására ennyi meghívót küldtek.

A megyei művelődési központ márványtermébe a rendezők százhusz fotelt készíttettek ki, de aki nem volt pontos, már csak a lépcsőkre ülhetett. Telt ház forró hangulat volt az összejövetelen. A találkozón, ahova egymást megismerni, új híreket hallani jöttek el az átteleplő és menekült magyarok. Megismerni egymást, hisz Erdély különböző részeiből jöttek és itt Tolna megyében is szét-szórta, különböző községekben városokban telepedtek le. Mégis összetartja őket, a távoli szülőföld emléke, amit elhagyni kényszerültek.

Igény volt erre a találkozóra, ezt sikere igazolja. Délelőtt tíztől több, mint három órán át tartott a rendezvény, aminek legfontosabb döntése a folytatás igénylése volt. Az az óhaj, hogy a jövőben rendszeres időközönként tartsanak ilyen összejöveteleket, megteremtve ezzel egy majdani közösség — klub, vagy egyesület? alapjait.

Abban, hogy az az első találkozó létrejöhessen, döntő része a szekszárdi mentálhigiénés műhelynek volt. Vezetője Dér

Miklósné népművelő elmondta, hogy a két éve alakult csoportjuk a belső identitás-zavarral küszködő, vagy valamilyen hátrányos helyzetben lévő emberek segítségére jött létre.

— A csoportban tevékenykedők talán érzékenyebbek a mások problémájára, aki nem mondott, meg sem fogalmazott problémákat is észreveszik — mondta. — Így jött az ötlet, hogy az átteleplült, menekült erdélyi magyarokon is valahogy segíteni kellene, könnyebbé téve az itteni beilleszkedésüket. Átteleplülésükkel kiszakadtak egy közösségből és nem biztos, hogy az itteni

másfajta körülmények, erkölcsi, világnézeti viszonyok között könnyen eligazodnak, befogadóra találnak. Ezt a beilleszkedést az is segíthetné, ha egy klubban, vagy egyesületben, akárminek is nevezett közösségben rendszeresen találkozhathának olyanokkal, akik hasonló gondokkal küzdenek.

— Azt hiszem itt nem is elsősorban mentálhigiénés, hanem szociális problémáik vannak...

— A honvágy, a rokonságtól, barátoktól való elválás, a gyermekek iskolai, a felnőttek munkahelyi beilleszkedésének zavarai nagyon sok lappangó

gondot, problémát felszínre hozhatnak, de most az első találkozáson mi is a szociális gondokat, az ismerethiányból adódó nehézségek leküzdését céloztuk meg. Az egyén lelki problémáival csak személyes elbeszélgetésen lehet foglalkozni, viszont a mai nap előadói mindenkire szóltak.

A találkozó első részében a Tolna Megyei Tanács igazgatási osztályának vezetője dr. Bósz Endréné, a megyei rendőrfőkapitányság képviselőjében Vajda Jánosné, a megyei vöröskeresztől Guzsván István tartott aktuális kérdésekről, a letelepedéssel, a segélyekkel kapcsolatos tudnivalókról tájékoztatót.

Szólt az erdélyi magyarokhoz Szilvási Géza református, valamint Horváth Béla katolikus lelkész is.

Az ezt követő kötetlen beszélgetés során többen bemutattak, elmondták elképzeléseiket a csoport további működtetésével kapcsolatban. A Budapesten már működő Erdélyi Magyarok Egyesületének képviselői is eljöttek. Szélyes Csaba az egyesület alelnöke ismertette tevékenységüket és felajánlotta mindenkinek a tagságot, biztosítva, hogy a Tolna megyeiek az egyesületen belül külön csoportként működhesenek. Erről szombaton délelőtt még nem született döntés, mint ahogy arról sem, hogy klubszerepben, esetleg önálló, megyei egyesületként dolgozzanak tovább.

Végezetül a következő találkozó előkészítésére és a közösségi szerveződés feltételeinek biztosítására ideiglenes intéző bizottságot hoztak létre, amely-

nek munkájában részt vesz Dér Miklósné a művelődési központ, illetve a mentálhigiénés csoport képviselőjében. Tagjai közé megválasztották Sz. Juhos László, szekszárdon élő szobrászművészt, Domokos Eszter újságíró, a Népiújság munkatársát, az Alsópélen élő Kis Géza, Boros Tibor a gabonaforgalmi vállalat dolgozóját, Miklós Lajost a palánki Csapó Dániel Szakközépiskola tanárát és Ferencz Jánost, aki tavaly májusban jött el Sepsiszentgyörgyről, Szekszárdon él és a tanítóképző főiskola tancsházát vezeti.

A következő összejövetel időpontját augusztus 26-án délelőtre tűzték ki.

—Tamási—

(Sólyom S. metszete)



Elhunyt Rajeczky Benjamin

Szombaton nyolcvannyolc éves korában, Pásztón elhunyt Raveczky Benjamin zenetörténész, népzene kutató, a teológiai és a zenetudomány doktora, egyetemi tanár.

Rajeczky Benjamin 1901. november 11-én született. 1920—26 között az innsbrucki egyetemen teológiai és zenetörténeti tanulmányokat folytatott, majd Kodály növendéke a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Munkássága során tanított középiskolában, volt a népzene lektora a budapesti tudományegyetem, 1950—60 között muzeológus a Néprajzi Múzeumban, majd 1970-ig az MTA Népzene kutató csoportjának igazgatóhelyettese, megbízott igazgatója, a Zeneművészeti Főiskola tanára.

Ügyszólván egész életében a középkor zenéjével, kivált a gregoriánnal — „amely minden dallamszöveves forrása és mintája, teltelt bőséggel, túlcserdülő melodika” — foglalkozott. Tudományos írásai, jelentős zenetudományi könyvei az 1940-es évektől sorra jelentek meg, legutóbb 1988-ban a Magyarország zenetörténetének első kötete. Munkásságát 1978-ban Erkel Ferenc díjjal ismerték el. (MTI)

Magyar versenyző ilyen előkelő helyet még nem szerzett

Tóth János a harmadik helyre jutott fel

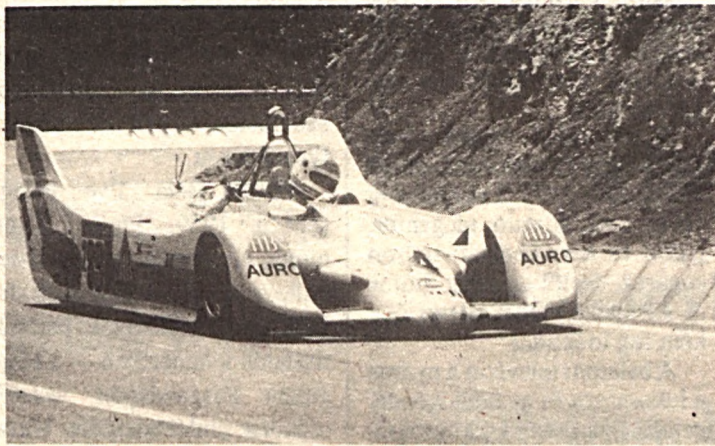
A magyar autósport egyik legnagyobb eddigi sikerét hozta a hétvégén Pécsen rendezett BOSCH Mecsek—Pannon hegyi európa-bajnoki futam. Az élmezőny—élmenők közé ugyanis ezúttal egy hazai versenyző is beékelődött: Tóth János (Somogy SC) abszolút sorrendben a harmadik helyen végzett.

De haladjunk sorjában. A szombati edzésnapon némi meglepetésre a „másodvirágzás” élő, korábbi háromszoros bajnok nyugatnémet Herbert Stenger „lemosta” a pályáról. Ekkor már sejtetni lehetett, hogy a spanyolnak vasárnap nem sok keresnivalója lesz. Az egyik legnagyobb esélyes, az osztrák Walter Pedraza halványabban szerepelt. Új autója nemcsak csúnyácskának, de lassúnak is bizonyult. A hazaiak nagy bántára a géposztályának élére

várt Pannon Volános Lajtai Zsolt elég sokat kapott a cseh-szlovák Nyvlt-tól így a második helyen zárta a napot. Tóth János már ekkor villogott, a magyar pályacsúcsához közeli idővel hozta az abszolút negyedik edzéseredményt. Egyébként szokatlanul sok volt a kiesés, kisebb-nagyobb koccanás.

A mezőny a szó szoros értelmében megüszelődött. A pénteki technikai gépátvitelen megfelelt 121 autóból emiatt már csak 106 tudott vasárnap indulni. A versenyen aztán igazolódott Stenger klasszisa — verszélyben forgott a pályacsúcs is. Azonban a nyugatnémet versenyző meglepedett a vilarínóval szemben szerzett előnyével, és a második futamban visszavetett a gázból.

Pedrazának csak a dobogótól kellett búcsúznia, három



Kiss Dezső Audi Hss Turbójával ezúttal nem tudott magyar bajnokságot nyerni

éve fölállított rekordjától azonban még nem.

A mintegy 20 000 néző öröme a BMW TOJ-jal Tóth János abszolút harmadik lett. Az EB-futamok történetében magyar versenyző ilyen előkelő helyen még nem végzett. Másik helyezettünk, Lajtai Zsolt erősített, és géposztályában megszerezte az elsőséget. A magyar bajnokság mezőnyében nem született különösebb meglepetés, hacsak Sárközi Péter (Hungária Biztosító OSC) nem tekintjük annak. A szimpatikus fiatalember Citroen AX sport típusjelű „ékszerdobozával” maga mögé utasította a Ladákat fölvonulatú géposztályát valamennyi versenyzőjét.

Eredmények:

Egyéni abszolút sorrend:

- Herbert Stenger (nyugatnémet, Sachs Stenger) 5:30.96
- Andres Vilarino (spanyol, Lola T-298) 5:35.16
- Tóth János (Somogy ASC, Waltham Osella) 5:40.88
- Kiss Dezső 5:42.92
- Walter Pedraza (osztrák, PRC C3) 5:41.41
- Adriano Parlamento (olasz, Osella PA9) 5:47.40

- Tóth János (Somogy ASC, Waltham Osella) 5:40.88
- Kiss Dezső 5:42.92
- Kálmándi P. László (Bp. Volán SC, MTX Forma E) 6:10.12
- Szigetvári Máttyás (Formula Racing, Ford Reynard) 6:17.28
- Cserkúti József (Külker SC, BMW M3) 6:23.70
- Nagy András (Bp. Volán, BMW Toleman) 6:25.24

A magyar bajnoki futam abszolút végeredménye:

- Tóth János 5:40.88 p
- Kiss Dezső 5:42.92
- Kálmándi P. László (Bp. Volán SC, MTX Forma E) 6:10.12
- Szigetvári Máttyás (Formula Racing, Ford Reynard) 6:17.28
- Cserkúti József (Külker SC, BMW M3) 6:23.70
- Nagy András (Bp. Volán, BMW Toleman) 6:25.24

N-csoport:

- Baka Zoltán (Külker SC, Ford Cosworth) 6:53.75
- Takács Péter (Külker SC, BMW M3) 7:03.70
- Sárközi Péter (MHB-OSC, Citroen AX) 7:42.07

A-csoport:

- Cserkúti József (Külker SC, BMW M3) 6:23.70p
- Klink János (Külker SC, Toyota Corolla) 6:46.86
- Bense István (Bp. Volán SC, VAZ 2105) 7:19.68.

Koncz I.

Kindl Gábor és Lenti Anita a bajnok

Szombaton Kecskeméten a székelyi szabadi központban ideális körülmények között magas színvonalon rendezték meg a második rövidtávú országos triatlon bajnokságot. A viadalon a magyar versenyzőkön kívül NDK-beli, cseh-szlovák, szovjet és kanadai sportolók is rajthoz álltak.

Az úszás után Emhó Balázs vezetett ifj. Sályi és Slett előtt, míg a nőknél a még ifjúsági korú Arvai volt az első. A kerékpározás során Emhó mintegy másfélperces előnyt szerzett, a 2. helyezést Jakócs, és 3. perccel Kindl előtt. A nőknél Lenti és Baranyai egyszerre fejezték be a kerékpározást. Futásban csak az utolsó kilométeren dőlt el a verseny, a győzelmet Kindl szerezte meg, a hölgyeknél pedig az előnyt fokozatosan növelő Lenti szakította át elsőként a célszalagot. — Eredmények:

Rövidtávú OB (1500 m úszás, 40 km kerékpározás, 10 km futás):

- Abszolút verseny:
- Kindl Gábor (Budai XI.) 2:04:11

- Urbán (csehszlovák) 2:04:03
 - Emhó Balázs (Budai XI.) 2:04:35
- Férfiak, bajnok:
- Kindl Gábor (Budai XI.) 2:04:00
 - Lenti Zs. (Oxigén klub) 2:04:39
 - Jakócs (Teszt klub) 2:05:33

- Ifjúsági bajnok: Emhó Balázs
Senior bajnok: Sturm Ernő (Budai XI.) 2:12:40
- Nők, bajnok:
- Lenti Anita (Oxigén klub) 2:11:04
 - Baranyai (Budai XI.) 2:11:44
 - Perczel (Budai XI.) 2:21:10

- Ifjúsági bajnok: Arvai Krisztina (Oxigén klub) 2:19:23
Senior bajnok: Korsós Imréné (Budai XI.) 2:30:53

A bajnokság eredményhirdetése után került sor a Magyar Triatlon Egyesület közgyűlésére.

Ezen a résztvevők úgy döntöttek, hogy megalakítják a Magyar Triatlon Szövetséget, és a működés feltételeinek kidolgozásával egy háromtagú bizottságot bíztak meg.

Női fociban: Az NSZK nyerte az EB-t

1989. július 2. vasárnap (AFP, DPA) — A nő labdarúgó Európa-bajnokság döntőjében az NSZK válogatottja hazai pályán, Osnabrückben Norvégia ellen küzdött az elsőszéget. A nyugatnémetek már az első félidőben, Lohn két góljával bebiztosították győzelmüket. Fordulás után Mohr növelte a hazaiak előnyét, majd a vendégek 54.

percen lőtt góljára Fehermann révén a 72. percben válaszoltak. A végeredmény: NSZK — Norvégia 4:1 (2:0)

Az EB végeredménye:

- NSZK
- Norvégia
- Svédország
- Olaszország

1989. július 3.



DÁTUM



5

RÖVIDEN

A kétszeres világbajnok Alain Prost cáfolta azokat a híreket, miszerint már aláírta szerződését a Williams Forma 1-es autós gyorsasági világbajnoki csapathoz. A McLaren színeiben versenyző francia pilóta egyelőre csak annyit közölt: még nem hozott semmiféle döntést jövőjével kapcsolatban. A bennfentesek szerint a 36 Grand Prix-győzelemmel tartó, s ezzel örökranglista-élőlovast a július 9-i, Le Castellet-i Francia Nagydíj előtt semmiképpen sem nyilatkozik terveiről. (Reuter)

mében a magyar válogatott több mint két hajóhosszal kikapott a brit Leander Club egységétől, s így nem jutott a legjobb négy közé. (UPI)

Madrid:

A spanyol labdarúgó kupa döntőjében a bajnok Real Madrid 1:0-ra győzött a Real Valladolid ellen, s ezzel tizenhatodszor hódította el a trófeát. A gólt a 6. percben a középpályás Gordillo szerezte.

Ezúttal búcsúzott a madridi csapat vezetőedzője a holland Leo Beenhakker, aki hazájában az Ajax Amsterdam irányítását veszi át. A Real Madrid szakvezetője a brit Hohn Toshack lesz. (Reuter).

Henley-on-Thames:

A 150. Henley királyi evezős regattán a nyolcasok küzdel-

Négy pont a magyarok hátránya

Végig kiélezett ausztrál—magyar párharc jellemezte a salakmotoros csapat világbajnokság B-döntőjének a Hungária Biztosító Kupáért kiírt első fordulóját, amelynek vasárnap 8000 néző előtt a nyíregyházi Volán—Dózsa sporttelep adott otthont. A hajrában azonban a kengurusok beleerősítettek, s végül is négy ponttal legyőzték a vendéglátókat, 29-el az olaszokat, 39-el pedig a lengyeleket.

- Olaszország 19 (Armando Castagna 9, Valentino Furlanetto 6, Giorgio Zaramella 3, A Nadrea Maída 1)
- Lengyelország 9 (Ryszard Franczyszyn 4, Roman Jankowski 3, Slawomir Drabik 1, Ryszard Dolomiszewicz 1, Mirosław Korbel 0).

A Hungária Biztosító Kupát, s az ezzel járó 10 000 forintos pénzdíjat az ausztrál Mick Poole érdemelte ki, aki a csapatok legjobbjainak részvételével megrendezett 20., egyben záró futamban végzett az első helyen. Ugyancsak különdíjat kapott — a szabolcs-szatmári rendőr főkapitányságtól — Adorján Zoltán, a legtöbb pontot gyűjtő hazai motoros.

A B-csoport nyíregyházi fordulójának végeredménye:

- Ausztrália 48 pont (Mick Poole 14 pont, Stephen Davies 12, Troy Butler 12, Craig Boyce 10)
- Magyarország 44 (Adorján Zoltán 13, Tihanyi Sándor 12, Kócsó Antal 10, Petrikovics József 9)

Kajak-kenu válogatóverseny Domboriban

Gyulay és Kőbán igazolta klasszsisát

Válogatott kajakosaink és kenusaink közül többen is azzal a tudattal érkeztek Domboriba a világbajnoki válogató viadala, hogy az új pályán és környékén a sportág számára már paradicsomi állapotok uralkodnak. Mivel a pályaeépítésnek még csak az első szakaszával végzett a Paksi Atomerőmű Vállalat, így csak a későbbiek során lehet minden szempontból ideális és többi hazait minden tekintetben felülmúló a Fadd—Dombori pálya. Igen, hiányzik még a többzintes torony a célban, nincs lelátó és kiszolgáló létesítmény, de víz, a pálya már ideális, a szakemberek és a versenyzők egybehangzó véleménye szerint is: ez már világszínvonalú. S ez a lényeg, hiszen Szegeden vagy a Velencei-tónál építhetnék akármilyen lelátót, szállodaszínvonalú kiszolgáló létesítményeket, maga a pálya olyan amilyen. Ha nagyobb szél kerekedik, akkor egyszerűen nincs esélyegyenlőség. A dombori Holt-Dunagát a kajak-kenu szempontjából „szélvédett” — szembeszel és enyhe hátszél létezik, ami mindenkinek egyformán nehezíti a dolgát.

Az első igazán kánikulai hétvége jóvoltából ilyen szempontból nem vizsgázott a pálya. Am az olimpiai és világbajnokságokkal teletűzdelt mezőny tagjai a világbajnoki csapatbakerülés szempontjából igen. Bár, Vajda Vilmos szövetségi kapitány a vitás kérdésekben megvárja a három hét múlva ugyanígy megrendezendő második válogatót, és csak ezután hirdeti

ki a Plovdivba utazó világbajnoki csapatot. Vagy talán még akkor sem teljesen, mert lehetnek olyan hajóegységek, amelyek augusztusban az edzőtáborban még egyszer összemérik tudásukat.

Ami azért az első válogató után biztosnak látszik: a férfi egyesben az olimpiai bajnok Gyulai Zsolt fog indulni az 500 és az 1000-en. Igaz ezúttal — kissé a kapitány nemtetszését kiváltva — nem indult a legrövidebb távon, de látva ezeken nagy formáját — már 2—300 méter után több hajóhosszal elhúzott — aligha kérdőjelezhető meg, hogy 500-on is ő a favorit. Különösen azután nem, hogy a válogatót megelőző rangos nemzetközi versenyeken a „világot” 500-on is megleckéztette. Vagyis nagy valószínűséggel az idén a rövidtávú egyesekben Csipes nem jut szerephez.

Fáradtnak éreztem magam az olimpia után, így arra az elhatározásra jutottam, hogy az idén kicsit lazítok. A párosokra és a hosszútávra, a tízezerre koncentrálok most, jövőre már a rövidtávokra is. A következő válogatón már nem hagyom ki az ezret, megpróbálom legyőzni Zsoltot — mondta Csipes, aki egyébként gyengébbik rövid távján, az ötszázon elindult, de a feltörekvő szegedi Schneidertől kikapott.

A női egyesben Kőbán Rita most is igazolta klasszsisát és a párosban is győzött. A Kőbán—Huber duó visszavágott a Duisburgban elszenvedett vereségért a Dónusz—Mészáros kettősnek, így nyílt a harc a női

párosban. Miképpen a férfiaknál is. Igaz, hogy ötszázon a Gyulay—Abrahám újszülött páros nagy fölényrel győzött, de itt — elsősorban Gyulaynak az egyesekben való leterheltsége miatt — több variáció lehetséges. Az olimpiai bronzérem a Csipes—Abrahám duónál sokat nyom latba, de a Csipes—Schneider párosban is nagy fantázia van.

A kenu „villámszámaiban” is a régi menők élvezik a bizalmat. Annak ellenére, hogy Szabó Attilát az 500 méteres döntő után — szabálytalanság, az ötméteres szabály be nem tartása miatt — kizárták, amit az olimpiai negyedik helyezett honvédos fiú még másnap sem tudott megemészteni. A versenybírók szerint ezúttal legnagyobb hazai riválisa, a paksi Hoffmann Ervin oldalvázat is igénybe vette. Ha papíron Hoffmann győzött, de a kapitánynál Szabó, így az Atomerőmű SE kenusának még legalább kétszer (a legközelebbi válogatón és utána az edzőtáborban is) le kell győznie a „Torony” becenévre hallgató rutinosabb ellenfelét ahhoz, hogy ő utazhasson. Ezer méteren a papírforma érvényesült: Boldizsár magabiztosan győzött.

A párosban az 500 méteres táv megnyerésével igencsak felhívta magára a figyelmet a Varga Zs.—Zala (Bp.Építők—FTC) páros, olyan teljesítménnyel rukkoltak ki, amivel nagy lépést tettek a világbajnoki szereplés felé. Helytálltak az ezer méteren is: az esélyes olimpia hatodik Takács—Leikep dózsás duóval a cél előtt

harminc—negyven méterrel még együtt haladtak, de a hajrában lemaradtak. A hosszútáv döntői lapunk zártakor még tartottak.

Részletes eredmények:

Nők: K I. 500 m: első: Kőbán (Csepel) második: Mészáros (Újpesti Dózsa) harmadik: Gyulay (FTC)

K II. 500 m: első: Kőbán—Huber (Csepel), második: Donusz—Mészáros (Újpesti Dózsa), harmadik: Kovács T.—Lakatos (Újpesti Dózsa)

Férfiak: K I. 500 m: első: Schneider (Szegedi Olajbányász), második: Csipes (Budapesti Honvéd), harmadik: Adrovicz (Újpesti Dózsa)

K II. 500 m: első: Gyulay—Abrahám (Budapesti Honvéd), második: Kainer—Páger (Budapesti Honvéd), harmadik: Helyi—Flamich (Csepel)

K I. 1000 m: első: Adrovicz—Berkes (Újpesti Dózsa), második: Hódosi—Abrahám (Budapesti Honvéd), harmadik: Belcsik—Páger (Bp. Honvéd)

C I. 500 m: első: Hoffmann (Atomerőmű SE), második: Bohács (Bp. Honvéd), harmadik: Takács (Bp. Honvéd)

C II. 500 m: első: Varga Zs.—Zala (Bp. Építők—FTC), második: Szabó A.—Mázás (Bp. Honvéd), harmadik: Takács T.—Hoffmann (Bp. Honvéd—Atomerőmű SE)

C I. 1000 m: első: Boldizsár (Újpesti Dózsa), második: Szabó A. (Bp. Honvéd), harmadik: Bohács (Bp. Honvéd)

C II. 1000 m: első: Takács T.—Leike (Újpesti Dózsa), második: Pálizs—Rideg (Bp. Honvéd—Építők) harmadik: Gyulay—Pétervári (Bp. Honvéd—Építők)

Köszöntjük

KORNÉL

nevű kedves olvasóinkat

A Kornél latin eredetű név, jelentése: somos vagy erős, mint a szarv.

Védőszentje Cornelius pápa, aki 253-ban halt meg számkivetésben, ezért a Katolikus Egyház mártírként tiszteli.

A Nap két: 3.52 órákor nyugszik: 19.45 órákor

A Hold két: 3.31 órákor nyugszik: 20.25 órákor

A kakas is nyakas?

Anatólia tojta

Világrekordot döntött meg egy török paraszt jól táplált tyúkjá. A derék szárnyas 210 gramm tojást tojt, gazdája legnagyobb büszkeségére. Az Anatólia tartománybeli Omer Demirkirar a rendszeres, bőséges táplálkozásnak, a baromfiudvaron kialakított, minden igényt kielégítő létfeltételeknek, valamint az ózondús levegőnek tulajdonítja, hogy a szupertyúk az átlagosnál négyszer nagyobb tojást tudott kipréselni magából. Demirkirar gazda portáján kiugró csúcsteljesítmény mellett a többi tyúk is lényegesen többet produkál a szokásosnál.

Görkorival Gorbacsovhoz

Hét fiatal francia elindult Rennes városából, hogy augusztus 17-én Moszkvába érkezzenek — görkorsolyán. A vállalkozó kedvű ifjaknak 3 000 kilométert kell gurulniuk. Elkísérik őket még tizenegyen, akik a francia nemzeti sportnak, a kerékpárnak hódolnak. Útvonaluk: Belgium, Hollandia, az NSZK, Dánia, Svédország, Finnország, és a Szovjetunióban a végállomás: a Vörös tér. A túrát az SVP társaság szervezte, amely korábban japáni körutazást szervezett korszakán, és lappföldit is, sítalpakon.

— Barangolás Tesz-Vesz városban címmel egyéves előtanulmányokat feltételező napközis foglalkozásokat tartanak július 3—15-ig naponta 8—16 óráig Székesfehérvárott a Barátság Házában 8—10 éves kisdíjaknak. Az egésznapos foglalkozások programja: nyelvtanulás, játszótér, sportfoglalkozások és kirándulások lesznek.

Buzsáki lakodalmas

Új, vendégcsalogató programot állított össze az IBUSZ kaposvári irodája a Balaton mellett nyaralóknak egyebek között azzal a nem titkolt szándékkal, hogy a vendégek ismerkedhessenek népi hagyományainkkal. Az első bemutatót szombaton tartották, melynek a résztvevői szakmabeliek voltak, de a következő héttől már mindenki számára tartják a lakodalmast.

A jól sikerült premier után mondhatjuk, hogy a program kellemesnek ígérkezik, s melyet igény szerinti időközönként tart-

Balatoni Tv

Szombaton reggel nyolc órakor megkezdte adását az első magyar kereskedelmi televízió Siófokon, a TV-S, amelyet a Balaton Channel Kft. hozott létre. A társaság tagjai a Sió Televízió, a Filmpremier Kisszövetkezet, ezen kívül egy magánszemély.

A műsoridő reggel nyolc órától tízig és este nyolc órától éjfélig tart. A TV-S szeptember 10-ig szórakoztató idegenforgalmi és kereskedelmi műsorst sugároz, ősztól tavaszig Siófok és környéke városi televíziójaként fog működni.

A balatoni televízió a nyáron a lakosságot és az üdülővendégeket egyaránt érdeklő programokat, híreket közöl, továbbá videoklippeket, orvosi tanácsokat, reklámot, gyermekműsorokat, filmeket — magyar és német nyelvű műsorvezetéssel.

Az adás a 34-es csatornán Zamárditól Balatonvilágosig fogható, továbbá elég magas antennával a Balaton egész keleti medencéjében.

Kovács Bélára emlékeztek Pécsen

Kovács Bélára, az 1945 utáni koalíciós évek kiemelkedő politikusára, a Független Kisgazdapárt egykori főtitkárára és a Kis Újság volt főszerkesztőjére emlékeztek halálának 30. évfordulója alkalmából szombaton Szülő- és nyughelyén, Pécsen.

Kovács Béla súlyos betegségben 1959. június 21-én hunyt el; mindössze 51 éves volt. A köztemetőben lévő sírjánál — a családtagok, barátok tisztelők jelenlétében — a Független Kisgazdapárt vezetői mondtak emlékbeszédet. Vörös

Vince országos pártelnök és Boros Imre pártfőügyész méltatta a nyugalmazott miniszter, volt országgyűlési képviselő életpályáját. A jelenlévők megkoszorúzták a sírt, majd közös imával zárult a szertartás.

Ezt követően a szülőfalujában, a ma Pécshez tartozó Patacson emléktáblával jelölték meg Kovács Béla egykori lakóházát. A régi barátok nevében Antall József, a Bajcsy-Zsiliuszky Endre Baráti Társaság tagja mondott beszédet, majd Vörös Vince elnök leleplezte az emléktáblát. (MTI)

Leszerelési menetrend

A honvédelmi törvény és végrehajtási rendeletei módosításának hatályba lépésével a felsőfokú végzettségű hadkötelesek sorkatonai szolgálatának időtartama 12 hónapra változott.

A honvédelmi miniszter intézkedésének megfelelően 1989. július 4-én leszerelik azokat a sorkatonákat, akik egyetemet, főiskolát végeztek és július 1-jén 12 hónapos vagy annál hosszabb sorkatonai

szolgálati idővel rendelkeznek (ide értve az ez évben 6,5 hónapra visszahívottakat is). A döntés egyaránt érinti a tanulmányaikat nappali, esti vagy levelező tagozaton végzetteket —, valamint a folytatókat. Az 1988 augusztusában bevonult egyetemi előfelvételseket, továbbá az egyetemet, főiskolát végzetteket 1989. augusztus 1-jén szerelik le. Az intézkedés mintegy 6500 fiatal érint. (MTI)

Szovjet harcokcsiezred kivonása

Szombaton kivontak Lengyelország területéről egy szovjet kiképző harcokcsiezredet — jelentette a TASZSZ hír-

ügynökség. A szovjet észak-i hadseregcsoporthoz tartozó ezred a lengyel Jelenia Góra vajdaságban teljesített szolgálatot.



JULIUS 3. — HÉTFŐ

10.00: Az akadémia megnyitása a Babits Mihály művelődési központ színháztermében. Elnöki megnyitó: DR. KANYAR JÓZSEF, a HNF Országos Honismereti Bizottság elnöke. Köszöntőt mond: DR. HUSZÁR ISTVÁN, a HNF OT elnök-főtitkára

A megyét bemutatja: TAMÁS ADÁM, Tolna Megye Tanácsának elnöke

A magyarság helye Európában DR. POZSGAY IMRE államminiszter előadása

13.00: Ebéd

15.00: Városnézés

20.00: Baráti találkozó — fogadás

Pécsi Nyári Színház

Július 1, 2, 6, 7, 8, 13, 14, 15-én a tettei romoknál:

Jiri Voskovec-Jan Werich: *A néhez Barbara*

— zenés komédia, rendező: Bagossy László.

Július 4, 5, 7, 8, 9, 13, 14, 15-én az Anna udvarban:

Szakonyi Károly: *Mennyei kávéház*

— Galsaiada két részben

Rendező: Radó Gyula (A Pécsi Nemzeti Színház első bemutatója)

Július 17-től 31-ig: *Nemzetközi ifjúsági zenei tábor*

Július 20, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29-én a Szabadtéri Táncszínen:

Kálmán Imre: *Csárdáskirálynő*

— nagyoperett, rendező: Bagossy László

Július 31-én a Székesegyházban:

Zárókoncert

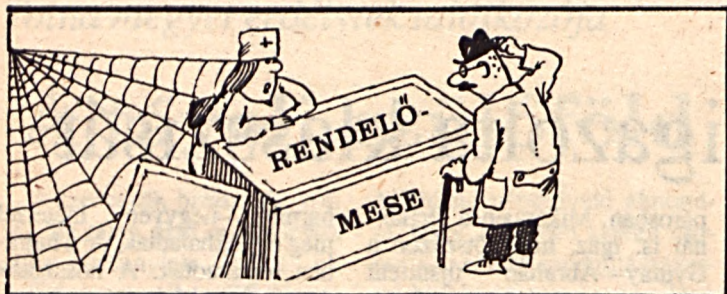
a zenei tábor ifjú muzsikusaiknak közreműködésével

Verdi: Requiem (Vezényel: Ligeti András)

6

DÁTUM

1989. július 3.



folytatás a 3. oldalról

Milyen egyszerű lenne a gyógyítás. Senki sem zúgolódna, ha sokat kell várni, és a dolgozók munkaidő után mosogathatnának. Egy csapásra megoldódna a becsületés fizetéskiegészítés. Ötletgazdag világunkban azt sem tartom kizártnak, hogy fedett parkolót tervezzenek a harmadik emeletre, mert ilyesmi jelenleg a föld szintjén sincs. Fő a fű és a fejünk. A mentőautók kizárólag a külső szerpentint vehetnék igénybe, a magánautók pedig a négysávos M-H jelzésű autópályán közlekedhetnek. A gyalogosok számára a járdán, gondosan a falhoz támasztva fehér és barna támbotok sorakozhatnának. A tolókoszék közlekedését külön sávban biztosíthatnánk. A parkolási hitelkártyákkal kapcsolatban szigorított eljárást vezetnénk be. Ezeket csak a dunapentelei jelzőtáblánál lehetne ingyen megvásárolni. A negyedik emeletre színházat, mozi, az ötödikre pedig éjszakai mulatót terveznénk. Az épület tetjére új biztonsági társaságot szerveznénk, svéd-magyar vegyesvállalat formájában.

Lehetőséget teremtenék arra, hogy az emberek az egyes emeleteken kapott számláiknak bizonyos százalékát befizethessék rubelben, dongban, vagy leiben. Ezek után korszerű, külső üvegfalú lifteket kellene felszerelni, hogyha ismét a

földszintre kívánnak jutni, ne legyen megterhelő a lefelé vezető út. Majd gondolkodás nélkül beállhatnánk a leghosszabb sor végére és kezdődhetne minden előről. A komplexum energiaellátását az alagsori fizioterápiás helyiségben jól állított nukleáris erőmű biztosítaná. Egyes emberek külön energiabázisnak számítanának, feltöltésükről minden helyiségben gondoskodni kellene.

De addig is, amíg e korszerűsítési tervet magasabb szinten nem hagyják jóvá, meg kell elégednünk azzal, ami van. Sorbanállás, türelmetlenség, figyelmetlenség, kiabálás, szitkozódás, dühöngés. Mennyivel egyszerűbb lenne végighalgtatni azt, akivel beszélünk, és nem mindig a magunk feje után menni. Sokszor feleslegesen bosszantjuk egymást, csak a hangulat kedvéért, és nem vesszük észre, hogy ami nekünk talán humor, az másnak lehet sértés is.

Reformokkal teli életünkben nem mindig tudunk megérten viselkedni, de muszáj tenünk valamit a haladás érdekében, nem állhatunk meg az úgynevezett „jól bevált módszer mellett”, mert hát láthatjuk, hogy nem vált be. Nem biztos, hogy egy kívülálló jól ítéli meg a változásokat, és az általa feleslegesnek minősített munka mögött nem komoly, kiütközés próbálkozások vannak.

Hajós Erik

Kossuth rádió

8.20: A hét zeneműve. Rameau: Kamarakoncertek. 8.50: A hét költője: Vas István. 9.00—11.00: Napközben. 11.00: Tanévzáró az MRT gyermekkönyvtárában. 11.30: A Budapesti Fűvősegyüttes Druschetzky-műveket játszik. 11.38: Hét szűk évtized. 12.45: Háznak tája. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.10: A francia forradalom magyar szemmel. 14.30: 225 éve született Lavotta János. 14.55: Madarász Iván — Gyárfás Endre: Az emberlet varázslatai (KISZ Művészegyüttes Központi Kórusa) 15.00: A művelődéspolitikai rovat műsora. 15.30: Kóruspódium. 16.00: Tizenhat óra. 16.10: Szívesen hallgattuk. 17.00: Eco-mix. 17.30: Táncházi muzsika Erdélyből. 18.00: Mesezene gyermekeknek. 19.15: PAF-műsor. 20.15: Johann Strauss: A denevér. A II. felvonás fináléja. 20.29: Rólunk van szó. 20.37: A Rádió Kabarészín-pada. 21.50: Gong. 22.00: Hírvilág. 22.30: Archivumok mélyéről. 23.52: Weber: Adagio és rondo

Petőfi rádió

8.05—9.00: A Gyermekrádió műsora. 9.05: Bernd Weikl operettadoktor énekel. 9.40—11.00: Rivaldafényben: Lemezek a tegnap slágereiből. 11.05: Világújság. 11.10: Térkép és útravaló. 11.30: Balatonrádió. 12.10: Kis magyar néprajz. 12.15: Nóták. 13.05: A vakondszárkány. Simai Mihály mesejáték. 14.00: Ketűből ötig. 17.05—21.00: Nyáridő. Benne: 17.30: Ötödik sebesség. 18.30: Popregiszter. 19.05: Sportvilág. 19.30: Daráló. 20.00—20.50: Popkorong. 21.08: Ismeretterjesztő műsor. 21.38: Hagyományápolók. 22.05: Erkölcsi csapdák. 23.15: Pori Dzsesszfesztivál — 1988. 23.45—0.14: Színészek énekelnek.

Bartók rádió

9.06: Hajdú Gábor orgonahangversenye a Mátyás templomban. 10.23: Magyar művészek operafelvételeiből. 10.57: Zenekari muzsika. 12.12: Fribó-

urg-i Fesztivál — 1988. — VI/5. rész A

Kölni Musical Antiqua együttes hangversenye a Szent Mihály templomban. 13.05: Country zene. 14.00: Glinka: Ruszlán és Ludmilla Őtfevonásos opera. 16.13: Kilátó — A Rádió világirodalmi hetilapja — ism. 16.58: Az operaközvetítés folytatása. 17.59: Szabadunk zenéjéből. 18.30: A hét zeneműve Rameau: Kamarakoncertek — ism. 19.05: A Belga Filharmonikus Zenekar hangversenye a Flandriai Fesztiválon. 20.22: Egy hölgy arcképe — T.S. Eliot versei. 20.30: Ileana Cotrubas operaférfiakat énekel. 20.00: Zenekari muzsika. 21.51: A Magyar Hanglemezgyártó Vállalat díjnyertes lemezeiből — XX/13. rész. 22.30: Magyar Írás — A Rádió irodalmi hetilapja.

TV1

9.00: Képpújság. 9.05: Tévétorna nyugdíjasoknak. 9.10: Öröm tölti el szívemet... Holland dokumentumfilm. 9.50: A HÉT. 10.50: Delta. 11.15: Képpújság. 17.15: Hírek. 17.20: Déli vidoújság. 17.30: A Szegei Körzeti Stúdió műsora. 17.35: Utánam, srácok. Gyermekekfilmsorozat. 18.05: Három nap tévéműsora. 18.10: Emma és nagypapa. Angol ismeretterjesztő sorozat. 18.20: Skopiók, tarantulák és a többiek. Szovjet ismeretterjesztő film. 18.40: Műsorajánlat. 18.45: Reklám. 18.50: Esti mese. 19.00: Új cím-cím. 19.20: Reklám. 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Két férfi egy eset. NSZK tévéfilmsorozat. 21.05: Panoráma. 21.55: A Gondolkodó arcképcsarnoka. Vallomások Lukács Györgyről. 22.55: Híradó 3.

TV2

17.25: Képpújság. 17.35: TV2. 18.00: Hétfőn hatkor. 18.25: Gyerekeknek! 18.50: Mozaik. 19.00: A Forsyte Saga. Angol családregény. 19.50: TV2. 20.00: Körzeti tévéstúdiók. 20.55: TV2. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.30: Telesport. kb. 23.00: TV2. Napzárta.

Sky Channel

6.30: Üzleti hírek. 7.00: DJ Kat Show. 9.30: Panel Pot Pourri. 11.00: Sullivanék. Filmsorozat. 11.30: Skykrónika. 12.30: Gond-fórum. 13.00: Egy másik világ. Amerikai filmsorozat. 13.55: Landscape Channel. 14.50: Változó világ. Filmsorozat. 15.45: Szeretni. Filmsorozat. 16.15: The Lucy Show. 16.45: Pindurkák. Rajzfilmsorozat. 17.00: Visszaszámlálás. 18.00: Eurosport. 01.30: Landscape Channel.

Super Channel

7.00: Hírek. 7.10: Időjárás. 7.15: Üzleti hírek. 7.45: Hírek. 7.55: Időjárás. 8.00: Egyveleg. 15.30: Chart Attack. 16.30: Forró drót. 18.30: Off the Wall. 19.30: Richard Diamon Bűnügyi sorozat. 20.00: High Chaparral. Westersorozat. 20.55: Cassie and Co. Bűnügyi filmsorozat. 21.50: Világhíradó, időjárás. 22.00: Élet a Földön. Természetfilm-sorozat. 23.00: Vadvilág. Természetfilm-sorozat. 00.00: Hírek, időjárás. Egyveleg.

TV5

16.05: 7/7. Heti eseményösszefoglaló. 17.00: Sportmagazin. 18.05: Hírek, időjárás. 18.10: Pihenőidő. 18.30: Álomváltók. 19.00: Számok és betűk. 19.30: Kalandok naplója. 20.00: Nyári varieté. 21.00: Újvilág. 22.00: Tv-híradó. 22.30: Időjárás. 22.35: Kirándulóutak. 22.50: Aktualitások. 23.35: Vendégségben Frednél. 00.40: Műsorzárás.

SATI

6.00: Jó reggel a SATI-gyell 9.00: Hírek, időjárás. 9.05: Interjú Annemarie Rengerrel. 9.35: Az igaz szelleműzők. Amerikai rajzfilmsorozat. 10.00: Hírek, időjárás. 10.05: Közkórház. 10.50: Öletek konyhatündéreknek. 11.00: Hírek, időjárás. 11.05: A fekete Izabella. Amerikai akciófilm. 13.00: Tévétőzsde. 14.00: Horoszkóp, műso-

relőzetes. 14.05: Pixi az égi kakukkfé- szekben. Amerikai rajzfilmsorozat. 14.30: Lassie. 14.55: Az aranylövés. 15.05: Közkórház. 15.50: Öletek a háztartáshoz. 16.00: Pat és Patachon. Dán vígjátéksorozat. 16.25: Az arany lövés. 16.35: Bonanza. 17.35: Hírek, időjárás. 17.45: Műsorelőzetes. 17.50: Matt Houtson. Amerikai bűnügyi sorozat. 18.45: Híradó. 19.00: Szerencsekerék. 19.20: Max Headroom. Sci-fi-sorozat. 20.25: Időjárás. 20.30: Hunter. Amerikai bűnügyi sorozat. 21.25: Hírek. 21.30: Ne küldd a feleséged Itáliába! NSZK zenés film. 23.15: Hírek, sport, időjárás. 00.05: Vallásos szem- szögből. 00.10: Műsorelőzetes.

Jugoszláv televízió

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Hírek. 8.20: Tv-naptár. 8.30: Mese a Szaltán cárról. Sorozat gyermekeknek. 8.45: Mítoszok és legendák. 9.00: Nyári program. 15.00: Oktatóműsor. 15.30: Hírek. 15.40: Rádás program. Éjszakai műsor ism. 16.30: Magyar híradó. 17.40: Műsorismertetés. 17.45: Hírek. 17.55: Tv-naptár. 18.05: Számok és betűk. 18.25: Látókör. 19.10: Időjárás. 19.13: Hírek külföldi turisták részére. 19.18: Rajzfilm. 19.30: Tv-napló I. 19.53: A mai sport. 20.00: Drámai program. 21.05: Komolyzenei műsor. 21.55: Tv-napló II. 22.10: Rádás program Éjszakai műsor Hírek külföldi turistáknak. 00.10: Hírek. 00.15: A keddi műsor ismertetése.

2. műsor: 19.30: Tv-napló. 20.00: Bizonyítások. 20.45: Hírek. 20.50: Kis koncert. 21.10: Idegen vér Filmsorozat. 22.15: Dokumentum-est. 23.35: Eurókrónika. 00.35: A keddi műsor ismertetése.

A Sky Channel, a Super Channel, a TV5 és a SATI műsorát részletesen közli a Telehold.

APRÓHIRDETÉS

Balatonalmádiban, jőfékvésű, 801 m²-es telek családi házzal, szőlővel, pincével eladó. Nyaralónak átműködésű. Érdeklődni: egész nap, Rózsa u. 15. Telefon: 06/80/51-458.

Pörboly, Rezéti u. 11. alatti, háromszobás családi ház, gazdasági épületekkel, 1200 négyzetméter telekkel, azonnali beköltözéssel eladó. Érdeklődni: Rezéti u. 13. alatti. Irányár: 500 000.- Ft.

Rácalmáson, Bajcsy-Zs. u. 13. alatt, Dunához közel, jó állapotban lévő, kétszobás, összkomfortos családi ház, 800 négyzetméter telekkel, sürgősen eladó.

0 km-es 2107-es Lada eladó. Telefon: 74/16-744. 6-14 óráig.

Istvánidiban 3 szobás, kertes gazdálkodásra alkalmas ház sok melléképülettel eladó. Érdeklődni: 72/22-091 telefonon, 18 óra után.

Eladó Abaligetén a Rózsadombon 110 négyzetméter telken fekvő nyaraló. A barlangtól 5 perc, újonnan telepített gyümölcsfákkal. Irányár: 500 000.- Ft. Érdeklődni: 47-es számban Jakabéknál

Harkányi társasülődében első emelti lakrész eladó. Érdeklődni: Telefonon az esti órákban: 72/18-262, vagy „Szófia” 247029-es jellegre a Pécsi Sallai úti hirdetőbe.

Hosszúplatós bővítésvásárlás IFA eladó. Krikkó, Fürged, Ifjúság u. 72.

Kurdon kétéves ház, nagyon olcsón, sürgősen eladó. Érdeklődni: Szedres, Kossuth u. 56. Patakiéknál.

1+2 félszobás, 55 m²-es, gázfűtéses, tehermentes lakás eladó. Szekszárd, Kőrösi Cs. u. 14/A. fsz/2. Telefon: 74. 13-629, 17 órától.

Biogilisza eladó. Nagydorog, Tánácsics u. 12. Telefon: 75/33-039.

Badaacsonyan olcsón eladó 1310 négyzetméter zártkerti terület. Érdeklődni: Szekszárd, Béri B. Á. u. 109. II/7.

Eladó 1 300 000.- Ft készpénzzel háromszobás, 64 m²-es összkomfortos lakás. Szekszárd, Béri B. Á. u. 109. II/7.

LOTTÓ: LEHET 30 MILLIÓ FELETT IS

Új sorsjegy a Bongó

HAVONTA EGYSZER HATOS

Az OTP Sportfogadási és Lottó Igazgatóságán bejelentették, hogy hétfőtől, július 3-tól kezdik árusítani új szám-sorsjátékukat, Bongó néven.

A sorsjegyeken — amelyek 10 forintos áron lesznek kaphatók — hét előnyomatott egyjegyű számjegy lesz.

A főnyereményt, hétmillió forintot az kapja, akinek a sorsjegyén a sorsoláskor kihúzott számok hiánytalanul szerepelnek. Nyernek azok is, akik olyan sorsjegyet vásárol-

tak, amelyen a telitalálatosnál kevesebb kihúzott szám szerepel.

A sorsjegyeket július 19-ig lehet megvásárolni az OTP-fiókoknál, a totó-lottó kirendeltségeknél és a bizományos árusoknál. A sorsolás július 29-én lesz, a televízió nyíltvárosságra előtt.

Megújul a hagyományos lottójáték is. Július 1-jétől minden olyan héten, amikor nincsen ötös találat, egymillió

forintot „félre tesznek” a következő húzásig. Az összegek mindaddig halmozódnak, amíg valaki ötös találatot ér el. Volt már rá példa, hogy 20—25 egymást követő héten nem volt ötös találat a lottón, tehát 20—25 millió forint is összegyűlhet, természetesen az ötös találatért amúgy is járó nyere-ményen felül.

A hatos lottót is megkedvelték a játékosok, ezért júliustól a játék állandóvá válik, havonta lehet hatos lottót vásárolni.

Megrendelés

Megrendelem

a DÁTUM c. napilapot

...példányban 1989.....-tól.

Vállalom, hogy az előfizetési díjat a

nálam jelentkező postai

kézbesítőnek kiegyenlítem.

Név:

Lakcím:

Kérjük, hogy a megrendelőlapot — bérmentesítés nélkül — juttassa el a legközelebbi postahivatalba vagy postaládába.

1989. július 3.

DÁTUM

7



KONZUM
ÁRUHÁZ

Pécs, Kossuth tér

ajánlatai:

Zsírsegevény sonkakonzerv (2270 g) 588,— Ft-ért, Sonkakonzerv (458 g) 156,— Ft-ért. Turista sonkakonzerv (907 g) 288,— Ft-ért, Bledine francia csokoládés bébiétel (300 g) 62,— Ft-ért, Bledine üdítőitalok narancs, eper és vegyesízben 23,90 Ft-ért. Kosily babakrém és fürdető 50,— Ft-os REKLÁMÁRON. — Levis vászon farmernadrág 1260,— Ft-ért, — Levis ing 1050,— Ft-ért, „ACID” feliratos gyermek pólók 159,— Ft-ért, férfiaknak kempingnadrág 50,— Ft-ért. — Gyermek melegítő 490,— Ft helyett 380,— Ft-ért, valamint 530,— Ft helyett 450,— Ft-ért. „Tosca” rádió erősítő 8530,— Ft helyett 4990,— Ft-ért. „Lami-Slem” HI-FI torony 27 000,— Ft helyett 15 900,— Ft-ért.

Hirdessen

a DÁTUMban!

Négy megyében és Budapesten olvashatják adás-vételi, családi és más jellegű apróhirdetéseit.

Magánszemélyek, kisvállalkozók, szövetkezetek, vállalatok részére nagyon előnyös a DÁTUM, mert három napon belül megjelentetjük hirdetéseiket, melyeket a Magyar Hirdető Tolna, Somogy, Baranya és Fejér megyei kirendeltségein, vagy Budapesten adhatnak fel.

Első a DÁTUM, kettőn áll a vásár, három az átfutási nap, négy a megye, ahol terjesztjük hirdetéseiket. Plusz Budapest!

Balesetek



A szünidőben még jobban vigyázzunk a gyerekekre!

Június 30-án este fél hétkor Szakadát belterületén Morvai Tibor szellemi szabadfoglalkozású budapesti lakos édesapja gépkocsijával előzni szándékozta a fiatalok Lovász Tamás tanulóit, aki szakadati lakos. Előzésekor Morvai letért az útról, majd visszasodródott és a menetirány szerinti jobb oldali járdán elütött három gyermeket és a kerítésnek vágódott. Mindhárom gyermeket súlyos sérülésekkel szállították kórházba.

Július 1-jén 12 óra 25 perc körül a Bonyhád-Nagymányok közötti útszakaszon Farkas József 32 éves bonyhádi lakos személygépkocsival, melyet

vezetői engedély nélkül vezetett, egy balra ívelő útszakaszból kisorsodott az útpadkára, majd áttért a menetirány szerinti bal oldalra, ahol összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsival. Ez utóbbit Gungl Zoltán 21 éves NSZK állampolgár vezette. A baleset következtében Farkas József a helyszínen életét veszítette, utasa, Mátyás István 41 éves bonyhádi lakos nyolc napon túl gyógyuló súlyos, életveszélyes, Gungl Zoltán, súlyos, életveszélyes, utasa, Herner Zoltán 18 éves bonyhádi lakos nyolc napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. A két személygépkocsiban százezer forint kár keletkezett.

A színészek Mercedesen járnak

Színház lett a német bemutatószínpad

A Deutsche Bühne, a Német Bemutatószínpad előtti téren a szekszárdi német nemzetiségi kórus énekesei köszöntötték szombat délelőtt a megjelenteket. Csendes ünnep, de Szekszárd város kulturális életében mégis jelentős nap volt a szombati, a magyar és német kulturális kapcsolatok kiteljesedésének a napja.

Kovács János, Szekszárd város tanácsának elnöke köszöntötte a megjelenteket, köztük dr. Christian Stegert, a Dunai Svábok Kulturális Alapítványa ügyvezető elnökét, dr. Manherz Károly művelődési miniszterhelyettest, a Német Szövetség elnökét és Tamás Ádám megyei tanácselnököt. Köszöntőjében szövegéről, hogy a német bemutatószínpadot péntektől már színháznak nevezhetjük, hisz a Tolna Megyei Tanács és a Német Szövetség döntése értelmében a jövőben színházként fog működni és ehhez a városi tanács biztosított épületet.

Ezután dr. Christian Steger lépett a mikrofonhoz, örömet fejezve ki, hogy itt lehet ezen a kis ünnepségen és azért, hogy átadhassa Baden-Württemberg tartomány, illetve a stuttgarti Dunai Sváb Kulturális Alapítvány ajándékát egy tizenkét személyes mikrobuszt a bemu-

tatószínpad utódjaként megalakult szekszárdi Német Színháznak. Sikert kívánt ahhoz, hogy az autóbusz is segítse a színház munkáját, hozzájárulva annak mozgékonyságához és reményét fejezte ki, hogy a német színház az NSZK városában, elsősorban a Baden-Württembergi tartományban, illetve Szekszárd testvérvárosában is bemutatja majd műsorát. A rövid köszöntő után átadta dr. Manherz Károly művelődési miniszternek a Mercedes busz kulcsát, aki előbb német, majd magyar nyelven köszöntötte meg az ajándékot. Beszédében arról szövegéről, hogy a német nyelv mindig is kulturalközvetítő volt a magyar és az európai kultúra között és ezt a szerepét megőrizve a jövőben még jelentősebb feladatai lesznek. Az új művelődési miniszter Glatz Ferenc is az idegennyelv-képzés hatékonyságának fokozásában jelölte meg a kulturális vezetés legfontosabb feladatait.

Tamás Ádám megyei tanácselnök köszöntője után újra a német kórus előadása következett, majd a vendégek a szekszárdi Fürdőház utcában megtekintették a régi fürdőházat, ami az átalakítás és felújítás után a német színház új otthona lesz.

Tj.

Meleg idő, záporokkal

A Dunántúlon lesz ismétlődő eső, zápor, helyenként zivatar.

Füledt, meleg idő várható. A keleti, délkeleti szél időnként megélnkül, zivatarok

környezetében átmenetileg megerősödik. A legmagasabb nappali hőmérséklet általában 25 és 30 fok között alakul, de nyugaton kevéssel 25 fok alatt lesz.

Holnap számunkból megtudhatják,

hogyan létesíthető-e Magyarországon kétnyelvű egyetem.

Halál a dácsában

Hírek a hírszerzőről

A közelmúltban öngyilkos lett KGB-tiszt, Glenn Michael Southert, felvett orosz nevével Mihail Orlovot, az egyik leghíresebb szovjet kémhez: az amerikai atomtitkok megszerzésében oroszánrészt vállaló Kim Philbyhez hasonlítja a Pravda.

Katonai fényképezésként Souther az egyik legnagyobb amerikai tengeri támaszponton szolgált, ahol a kémhálózat felvételeit dolgozta fel. Ezenkívül egyidőben az amerikai 6. flotta parancsnokának személyi fotósa is volt.

A haditengerészetnél töltött évek után Souther rendkívül értékes információkat szerzett a KGB-nek, mígnem egyszer behívták a FBI-hoz, az amerikai szövetségi nyomozóhivatalhoz, és információkat kértek egy kollégájáról.

A KGB munkatársaival együtt mérlegelve a lebukás

veszélyét, végül is az a döntés született, hogy Southernek el kell hagynia az Egyesült Államokat. A hírszerző három éve szovjet állampolgárságot kapott.

Am mindinkább üldözési mániá uralkodott el rajta, amihez minden bizonnyal hozzájárult az, hogy amerikai rokonait az FBI megfigyelés alatt tartotta.

A fiatalember június 22-én éjjel szánta rá magát az öngyilkosságra. Nyaralójának garázsában begyűjtötte Zsigulijának motorját, majd befeküdt a nyitott ajtajú gépkocsi hátsó ülésére.

A helyiség, a gépkocsi utastere lassan megtelt gyilkos szénegázzal.

Az Izvesztija idézi kollégái véleményét Orlov-Southerről. Ezek szerint érzékeny lelkű, romantikus, könnyen sebezhető fiatalember volt.

Japán lapjai alapján

Fékevesztett reformok fenyegetnek nálunk

Mit képvisel Japán a tőkés csúcson?

Japán a globális felelősségmegosztás és a politikai egyeztetés igényéből kiindulva a párizsi tőkés csúcstalálkozón a kelet-európai helyzet megítéléséről első alkalommal fogalmazza meg saját stratégiai értéktételeit — mutatott rá a Mainicsi Simbun című lap vasárnapi elemzése, a tokiói kormánytól származó értesülések alapján. A szigetország egyértelműen a kelet-európai demokratizálódás és liberalizálódás támogatása mellett száll síkra.

Tokió a kelet-európai folyamatokat két megszorítással támogatja — mutat rá a Mainicsi: az olyan jellegű és tempójú reformok mellé áll csak, amelyek zökkenőmentesen valósulnak meg és nem válnak a kelet-nyugati kapcsolatokat destabilizáló tényezőjévé. Japán éppen ezért nyugati szövetségeseit a „fékevesztett reformok” elkerülése érdekében higgadt reagálásra fogja inteni — írja a Mainicsi Simbun.

A cikk arra is rámutat, hogy Kelet-Európa progresszív csoportja (Magyarország és Lengyelország), valamint a reformellenes NDK és Románia között a nézeteltérések egyre jobban a felszínre törnek. Annak az aggodó japán véleménynek is hangot ad az írás, hogy amennyiben Kelet-Európában felborulna a kommunista pártok vezetési rendszere, akkor az így kialakuló helyzet átlépné

a Szovjetunió tűrészhatárát és egy újabb katonai beavatkozást válthatna ki.

Hasonló szellemben foglalt állást az Aszahi Simbun, Japán legtekintélyesebb napilapja, vasárnapi szerkesztőségi cikkében, amely szerint az NDK, Csehszlovákia és Románia élénk tiltakozása abból a félelemből táplálkozik, hogy a magyarországi és lengyelországi változások a három országban erősítik a liberalizálódási követeléseket, és ezáltal politikai alapjaikat rengetik meg. Erre válaszként reformellenes konzervatív blokk létrehozására irányuló törekvések figyelhetők meg az NDK, Csehszlovákia, Románia és Bulgária részéről, amire az is utal, hogy ezeknek az országoknak a pártvezérei között megélnkül a kapcsolat — írja az Aszahi.

Moszkva összefogó erejének a csökkenésével az európai helyzet egyre képlékenyebbé vált és a Szovjetunió kényes helyzetbe került. Az Aszahi szerkesztőségi cikke valószínűsíti, hogy a Gorbacsov-rendszer a peresztrojka forgatókönyvétől szolgáló kelet-európai reformok sikerét akarja. Tokióban ugyanakkor attól tartanak, hogy Magyarország és Lengyelország túlzottan előreszalad, olyan zavart okozva Kelet-Európában, amelyet a Szovjetunió már nem tud kézben tartani.

Ováció a Szent Vitusban

Tomások érsek ünnepi miséje

Az egyház és az ember jogainak rendíthetetlen védelmezőjeként köszöntötte üzenetében II. János Pál pápa a csehszlovák katolikus egyház fejét, Frantisek Tomásek prágai bíboros érseket kilencvenedik születésnapja alkalmából. Az üzenetet mintegy nyolcezer hívó jelenlétében Francesco Colasunno érsek, a pápa rendkívüli megbízottja olvasta fel szombaton a Tomások tiszteletére rendezett ünnepi misén a prágai Szent Vitus székesegyházban.

A születésnap megemlékezésén részt vettek a katolikus egyház európai püspöki konferenciájának a küldöttségei, mintegy hatvan püspök és kardinális.

A Szent Vitus székesegyházbeli ünnepi mise után, amelyet Tomások pontifikált, a prágai Vártéren, átellenben a köztársasági elnök rezidenciájával, az érseki palota előtt sok-

ezres tömeg több mint egy órán át éltette és hívta újra és újra az első emeleti erkélyre a bíborost. A mintegy ötezer főből álló tömeg éltette a bíborost, a pápát, és hosszasan, kórusban szabadságot, vallásszabadságot, további püspökök kinevezését, a pápa prágai látogatásának engedélyezését követelte, majd elénekelte a csehszlovák himnuszot. A politikai megnyilatkozásoktól nem mentes ünnepi tömeg csak a déli órákban oszlott szét, a helyszínen számottevő rendőri erők nem voltak.

Az ünnepi mise után az érseki palotában Tomások fogadást tartott, amelyen — mint annak jelentőségét maga a bíboros kiemelte — gratulált neki a szovjet nagykövetség képviselője is. A magyar püspöki konferencia nevében Paskai László bíboros, prímás, esztergomi érsek üdvözölte a csehszlovák katolikus egyház fejét.

Szeméten, de széfben

Tenger jen ajándékba

200 millió jent tartalmazó pánccsészéknyit találtak pénteken egy japán szeméttelen.

Két hónapon belül ez a második ilyen lelet Jokohama környékén. A másfél millió dollárral egyenértékű bankókra a Jokohama közeli szemétfeldolgozó telep dolgozói bukkantak rá. Ha a rendőrség nem deríti fel a széf tulajdonosát és nincsenek bűncselekményre utaló jelek sem, a telep két dolgozója megtarthatja a „mackó” tartalmát.

tékü bankókra a Jokohama közeli szemétfeldolgozó telep dolgozói bukkantak rá. Ha a rendőrség nem deríti fel a széf tulajdonosát és nincsenek bűncselekményre utaló jelek sem, a telep két dolgozója megtarthatja a „mackó” tartalmát.

Szovjetunió

Balügyek a belügyben

folytatás az 1. oldalról

A bizottság munkatársai továbbra is részt vesznek az archívumok átvizsgálásában, s a KGB kezdeményezte, hogy a Legfelsőbb Tanács Elnökséges rendeletben érvénytelenítse a hírhedt „trojkák” (rögtönítélő bíróságok) és az egykori Belügyi Népbiztoság, a NKVD különbizottságai által hozott törvénytelen ítéleteket.

A rendelet egyúttal népképviselőkből álló bizottságok felállításáról is intézkedik, amelyek feladata a rehabilitáltak

Gyűlnek az ürbe

A bátor britek

Eddig hatezer brit állampolgár jelentette be, hogy brit úrhajósként szeretne részt venni az 1991-re tervezett szovjet-brit útutazásban. A Glavkozmosz szovjet úrhajózási hivatal londoni irodájában csütörtök óta éjjel-nappal csöng a telefon. A jelentkezők életkora kilenc-től hetven évig terjed. A Glavkozmosz a múlt héten adta fel következő szövegű hirdetését a brit lapokban és rádióban: „Úrhajós kerestetik — tapasztalat nem szükséges”. A szerencsés jelöltet a 21 és 40 életév közöttiek közül válogat-

jogainak és érdekeinek védelmét célzó segítségnyújtás mellett az önkény áldozatainak állítandó emlékművek létrehozása. E bizottságok munkájában részt vesznek a KGB munkatársai is. Pirozskov elmondta azt is, hogy a törvénytelenkedésekben vétkesek közül az NKVD-MGB volt munkatársai közül 1342 embert ítéltek el, többeket, köztük Beriját, Jezsovet, Abakumovot annak idején kivégezték, és mintegy 2370 volt belügyi dolgozót fegyelmi büntetésben részesítettek — kizárták őket a pártból, megfosztották rangjuktól és nyugdíjuktól.

ják. Mindenesetre műszaki és orvosi ismeretekkel kell rendelkezniük ahhoz, hogy 1991 áprilisban a Mir fedélzetén nyolc napot tölthessenek a világűrben. „En a Holdra szeretnék repülni, hogy idegen élőlényekkel találkozhatssam” — nyilatkozta a sajtónak David Wheatley kilencéves jelentkező. Édesanyja, Dolly mitsem tud arról, hogy fia úrhajós szeretne lenni. „David rajong a repülésekért. Engem is folyton arra biztat, hogy legyenek légikísérő” — kommentálta Dolly asszony David fia álmát.